

Voorstel functionele indeling en kostensoorten Caribisch Nederland

Opdrachtgever
Ministerie van BZK

12 juli 2024
IdeeVersa/Elma van de Mortel

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Voorstel	6
Voorstel functionele indeling	6
Voorstel kostensoorten	11
Voorstel ondersteuning	14
Onderbouwing voorstel herziening functionele indeling	15
Hoofdfunctie 0. algemeen bestuur	15
Hoofdfunctie 1. openbare orde en veiligheid	19
Hoofdfunctie 2. verkeer, vervoer en waterstaat	21
Hoofdfunctie 3. economische zaken	25
Hoofdfunctie 4. onderwijs	28
Hoofdfunctie 5. cultuur en recreatie	31
Hoofdfunctie 6. sociale voorzieningen en maatschappelijk werk	35
Hoofdfunctie 7. volksgezondheid	40
Hoofdfunctie 8. ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	45
Hoofdfunctie 9. financiering en algemene dekkingsmiddelen	48

Inleiding

Aanleiding

Het ministerie van BZK heeft opdracht gegeven aan IdeeVersa om een voorstel te maken voor:

- de herziening van de functionele indeling, zoals opgenomen in de Regeling functionele indeling BES
- een indeling in kostensoorten

De reden voor deze vraag is dat het ministerie meer zicht wil hebben op de relatie tussen taken en middelen van de openbare lichamen, zodat scheefgroei en/of het uit elkaar groeien van wederzijdse verwachtingen kan worden gesignaleerd. Om zonder veel moeite inzicht op hoofdlijnen te krijgen is het nodig dat de functionele indeling aansluit bij de taken van de eilanden. Ook is een indeling naar kostensoorten nodig.

Voor gemeenten en provincies geldt hetzelfde; beide overheden kennen een indeling in functies/taakvelden en kostensoorten/categorieën.¹

De huidige functionele indeling van de eilanden is opgenomen in een Regeling die 1 juli 2012 in werking is getreden. Vanaf de begroting 2013 dienen de eilanden deze indeling te gebruiken. Deze functionele indeling is gebaseerd op oudere regelgeving. De functies sluiten daarom, anno 2024, niet allemaal aan bij de taken van de eilanden. Ook is het gebruik van termen soms verouderd. Dit in combinatie met het ontbreken van omschrijvingen van wat onder welke functie geboekt dient te worden maakt dat op diverse functies niet eenduidig wordt geboekt of kan worden geboekt door de eilanden.

¹ Gemeenten en provincies hebben een vrije indeling van de begroting en jaarstukken. Daarnaast zijn ze verplicht hun begroting en jaarstukken, volgens een voorgeschreven indeling, in te delen ten behoeve van Informatie voor derden (Iv3). De indeling tot en met de begrotingscyclus 2016 was gebaseerd op functies. Deze indeling is herzien vanaf begroting 2017. De nieuwe indeling is in taakvelden. Functies en taakvelden kunnen worden gezien als synoniemen. De kostensoorten heten in de regelgeving voor gemeenten en provincies categorieën.

De eilanden kennen geen categoriale indeling dat wil zeggen geen indeling naar kostensoorten. Gemeenten en provincies kennen deze indeling wel onder andere vanwege Europese verplichtingen voor overheidsstatistieken en de EMU-norm. Deze verplichtingen gelden niet voor Caribisch Nederland. Een eenduidige indeling van kostensoorten is nodig om een analyse van de ontwikkeling van de relatie tussen taken en middelen te kunnen maken.²

Doel

Het doel van de herziening van de *functionele indeling* is dat deze indeling:

- inzicht geeft in de besteding van middelen voor de diverse taken
- werkbaar is voor de eilanden. Dat betekent onder andere dat voor de functionele indeling wordt gekeken naar de wettelijke en 'gebruikelijke' taken van de eilanden
- waar mogelijk aansluit bij de taakvelden van gemeenten en/of provincies.

Het doel voor de indeling naar *kostensoorten* is vergelijkbaar. De indeling dient inzicht te geven in de besteding van de middelen en de indeling dient voor de eilanden werkbaar te zijn. Daar waar mogelijk sluit de indeling aan bij de categoriale indeling van provincies en gemeenten.

Gevolgte methode functionele indeling

Voor de herziening van de functionele indeling hebben we de volgende methode gevolgd:

1) Overzicht huidige functies

We hebben per hoofdfunctie een overzicht gemaakt van:

- de huidige functies
- of de eilanden de functies gebruiken of niet

² Gemeenten en provincies kennen behalve een indeling naar kostensoorten ook een verplichte indeling van balansposten. Dit is vanwege internationale verplichtingen. Voor de eilanden volstaat een indeling naar kostensoorten en de hoofdindeling van de balans, zoals voorgeschreven in het Besluit begroting en verantwoording BES. We stellen voor een aanvullende indeling in Iv3 naar balansposten achterwege te laten.

- de taakvelden van gemeenten die inhoudelijk het meeste overeenkomen. We hebben de taakvelden van provincies opgenomen als deze relevant zijn en wat toevoegen ten opzichte van de taakvelden van de gemeenten.

2) Overzicht taken eilanden

Vervolgens hebben we een korte beschrijving opgenomen van de taken van de eilanden die op de functies geboekt kunnen worden. De taken zijn gebaseerd op het onderzoek 'Eilandelijke taken en middelen Caribisch Nederland', 2023.

3) Duiding gebruik functies

Vervolgens beschrijven we wat de drie eilanden op de functies boeken. Het accent ligt daarbij op de overeenkomsten en verschillen tussen de eilanden. Dit geeft een beeld van de ruis die functienamen, het ontbreken van functies en / of het ontbreken van een beschrijving van wat op de functies geboekt moet worden, kan veroorzaken. Anders gezegd het geeft een beeld van de verbeterpunten in de indeling, benaming en omschrijving van de functies. De basis voor de beschrijving zijn de begrotingen van 2023 en 2024 en de jaarstukken van 2022 en 2021 van de drie eilanden.

4) Taakvelden gemeenten en provincies

Daarna beschrijven we wat gemeenten of provincies op de relevante taakvelden moeten boeken. Deze beschrijving is gebaseerd op de beschrijving van de taakvelden op de findo-website.³ De beschrijvingen zijn beperkt tot wat relevant is voor de openbare lichamen. De beschrijving voor bijvoorbeeld de brandweer is weggelaten, omdat dat een rijkstaak is in Caribisch Nederland.⁴

³ De beschrijving van de taakvelden voor gemeenten is te vinden op: <https://findo.nl/content/taakvelden-gemeenten> en voor provincies op: <https://findo.nl/content/taakvelden-provincies>. In een enkel geval hebben we gebruik gemaakt van het document: *Iv3 – Informatievoorschrift, Gemeenten en Gemeenschappelijke regelingen*, verslagjaar 2023, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 29 juni 2022.

⁴ De brandweer op de luchthavens is wel een eilandelijke taak. Deze taak valt echter onder de taak luchthavens, omdat het om een specifieke brandweertaak gaat en niet om de 'algemene' brandweer.

5) Overwegingen

Tot slot geven we de overwegingen om functies te handhaven, te herschikken en/of te hernoemen of te schrappen. Ook stellen we nieuwe functies voor. Het uitgangspunt hierbij is dat functies zoveel mogelijk hun huidige functienummer behouden; ook als de nummering daardoor niet logisch oogt. Als we voorstellen een functie anders te omschrijven – zo stellen we voor functie 724 lijkbezorging te hernoemen tot begraafplaatsen - blijft het functienummer behouden.

6) Voorstel

We sluiten af met een voorstel voor de nieuwe functies.

Gevolgde methode kostensoorten

De kostensoorten voor provincies en gemeenten zijn voorgeschreven in bijlage 2 van de Regeling vaststelling taakvelden en verstrekking informatie voor derden.

Deze kostensoorten nemen we als uitgangspunt. Vervolgens zijn we nagegaan of de kostensoorten nodig en/of relevant zijn voor de eilanden. Voor die overweging hebben we gekeken naar:

- de kostensoorten die door de eilanden worden gebruikt. In 2011 gebruikten de eilanden veelal de kostensoorten, zoals die voor gemeenten waren voorgeschreven in het Besluit comptabiliteitsvoorschriften 1995 (de voorloper van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten). Geleidelijk aan is dit losgelaten door de eilanden en zijn er steeds meer verschillen gekomen tussen de eilanden wat betreft indeling in kostensoorten, de wijze van nummering en dergelijke.
- de specifieke omstandigheden van de eilanden. Zo is er geen provincie en zijn er vooralsnog geen gemeenschappelijke regelingen. De eilanden hebben daarom geen categorieën nodig voor inkomens- of kapitaaloverdrachten aan provincies of gemeenschappelijke regelingen.
- eerdere -eenvoudigere – regelgeving (Besluit comptabiliteitsvoorschriften 1995). Deze bleek echter te gedateerd. Daar hebben we niets uit overgenomen.

Het voorstel voor de kostensoorten is daarom gebaseerd op de categoriale indeling voor provincies en gemeenten met enkele vereenvoudigingen.

Opzet voorstel

In het volgend deel geven we het voorstel voor:

- de nieuwe functionele indeling
- de indeling naar kostensoorten
- ondersteuning van het eenduidig boeken op de functies en kostensoorten.

Vervolgens geven we de onderbouwing van het voorstel voor de functionele indeling per hoofdfunctie. Deze onderbouwing volgt de stappen van de methode, zoals hiervoor omschreven.

Voorstel

Voorstel functionele indeling

In de onderstaande tabel hebben we in de eerste kolom het voorstel voor de nieuwe functionele indeling opgenomen. In de twee kolom staat een korte duiding van het type verandering van de functie. Globaal gaat het om:

- een nieuwe functie
- een oude functie met een beperktere en/of concretere afbakening; vaak met een nieuwe naam
- een oude functie met dezelfde inhoud en de huidige of een nieuwe naam.

In de derde kolom staat de huidige functionele indeling. Als de functie in de nieuwe indeling terugkomt staat de functie in dezelfde rij als de nieuwe functie. Als de functie niet terugkomt is hij doorgestreept.

Volledigheidshalve merken we op dat de functionele indeling voor de baten en de lasten gelijk zijn.

In het onderdeel '[onderbouwing voorstel nieuwe functionele indeling](#)' zijn de overwegingen toegelicht.

Voorstel functies		Type verandering	Huidige functies	
Hoofdfunctie 0. bestuur en burgerzaken			Hoofdfunctie 0. – Algemeen bestuur	
001	bestuur	hernoemd en afgebakend	001	bestuursorganen
002	overhead	hernoemd en afgebakend	002	bestuursapparaat
003	burgerzaken en verkiezingen	verduidelijkt	003	burgerzaken
004	digitalisering en basisregister	nieuw		
020	beheer overige gebouwen en gronden	hernoemd en afgebakend	020	eigendommen niet voor openbare dienst bestemd
Hoofdfunctie 1. veiligheid			Hoofdfunctie 1. – Openbare orde en veiligheid	
			120	brandweer en rampenbestrijding
130	rampenbestrijding en crisisbeheersing	verduidelijkt	130	rampenbestrijding
140	openbare orde en veiligheid	hernoemd en afgebakend	140	overige Beschermende Maatregelen

Voorstel functies		Type verandering	Huidige functies	
Hoofdfunctie 2 infrastructuur en mobiliteit			Hoofdfunctie 2. – Verkeer, vervoer en waterstaat	
			200	algemeen beheer DROB
210	wegen, straten en pleinen	verduidelijkt	210	wegen, straten en pleinen
211	verkeersveiligheid en rijvaardigheid	hernoemd en afgebakend	211	verkeersmaatregelen te land
220	zeehavens	niet veranderd	220	zeehavens
			222	verkeersmaatregelen te water
230	luchthavens	hernoemd; niet veranderd	230	luchtvaart
240	regenwaterafvoer	nieuw		
250	openbaar vervoer	nieuw		
Hoofdfunctie 3. economie			Hoofdfunctie 3. – Economische zaken	
300	economische ontwikkeling	hernoemd en afgebakend	300	economische zaken
301	economische promotie (toerisme)	nieuw	310	handel en Industrie
302	toezicht en handhaving economisch domein	nieuw	340	agrarische productie en ontginning
320	nutsvoorzieningen	nieuw		
341	agrarische aangelegenheden en visserij	hernoemd en afgebakend	341	overige agrarische Zaken, jacht en visserij
342	toezichtstaken levende dieren en slacht	hernoemd en afgebakend (was met name functie 720)		
Hoofdfunctie 4 onderwijs			Hoofdfunctie 4. – Onderwijs	
400	onderwijs algemeen	hernoemd en afgebakend	400	algemeen beheer
			409	algem. beheer bijzondere scholen
			410	openbaar Funderend onderwijs
			411	bijzonder Funderend onderwijs
			430	openbaar buitengewoon onderwijs

Voorstel functies		Type verandering	Huidige functies	
440	leerlingenvervoer	nieuw		
450	preventie voortijdig schoolverlaten	nieuw		
			461	bijzondere scholengemeenschappen voor meer dan een van voorgaande functies
480	onderwijshuisvesting	hernoemd en afgebakend	480	gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs
			482	volwasseneneducatie
Hoofd functie 5 cultuur en sport			Hoofd functie 5. – Cultuur en recreatie	
510	bibliotheken	hernoemd; niet veranderd	510	Openbaar bibliotheekwerk
520	sportbeleid en -activering	nieuw		
530	sportaccommodaties	hernoemd en afgebakend	530	sport
			540	kunst
			541	oudheidkunde/musea
560	cultuur en maatschappij	hernoemd en afgebakend	560	maatschappelijke leefbaarheid en openluchtrecreatie
			580	overige cultuur en recreatie
Hoofd functie 6. sociaal domein			Hoofd functie 6. – Sociale voorzieningen en maatschappelijk werk	
			600	algemeen beheer
610	armoedebestrijding en schuldhulpverlening	hernoemd en afgebakend	610	onderstandverlening
611	arbeidsbemiddeling en arbeidsparticipatie	hernoemd en afgebakend	611	werkgelegenheid
620	algemeen toegankelijke voorzieningen maatschappelijk werk	hernoemd en afgebakend	620	maatschappelijke begeleiding en advies
621	individuele ondersteuning	nieuw		
622	tegengaan huiselijk geweld (opvang)	nieuw		
630	jongerenprojecten (12+)	hernoemd en afgebakend	630	sociaal cultureel werk / jeugd en jongerenwerk

Voorstel functies		Type verandering	Huidige functies	
			640	bejaardenzorg
650	kinderopvang en buitenschoolse opvang en activiteiten (0-12 jaar)	hernoemd en afgebakend	650	kinderopvang
			651	dagopvang gehandicapten
Hoofdfunctie 7. publieke gezondheid, natuur en milieu			Hoofdfunctie 7. – Volksgezondheid	
			700	algemeen beheer volksgezondheid
710	publieke gezondheid	hernoemd en afgebakend	710	preventieve en curatieve gezondheidszorg
			711	ambulancevervoer
			712	verpleeginrichtingen
715	milieubeleid	afgesplitst van functie 723 en afgebakend		
716	vergunningverlening en handhaving milieu	nieuw	720	slachthuizen (naar hoofdfunctie 3 verplaatst)
721	afval en reiniging	hernoemd; niet veranderd	721	reiniging
722	riolering en afvalwaterzuivering	niet veranderd (beperkt hernoemd)	722	riolering en waterzuivering
723	natuurbeheer en -bescherming	hernoemd; deel afgesplitst naar 715 (nieuw)	723	milieu en natuurbeheer
724	begraafplaatsen	hernoemd; niet veranderd	724	lijkbezorging
725	vector control en voedselgezondheid	hernoemd en afgebakend	725	overige openbare hygiëne
			730	overige volksgezondheid
Hoofdfunctie 8. ruimtelijke ordening en volkshuisvesting			Hoofdfunctie 8. – Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	
810	ruimte en leefomgeving	hernoemd en afgebakend	810	ruimtelijke ordening
820	grondexploitatie	hernoemd en afgebakend	820	woningexploitatie/woningbouw
822	wonen en bouwen	hernoemd en afgebakend	822	overige volkshuisvesting

Voorstel functies		Type verandering	Huidige functies	
830	betaalbaar wonen	nieuw		
Hoofdfunctie 9. financiering en algemene dekkingsmiddelen			Hoofdfunctie 9. – Financiering en algemene dekkingsmiddelen	
910	mutaties reserves	hernoemd; niet veranderd	910	reserves en voorzieningen
			912	vrijgekomen middelen
913	geldleningen en uitzettingen	hernoemd en afgebakend	913	beleggingen
914	deelnemingen	hernoemd en afgebakend		
918	motorrijtuigenbelasting	afsplitsing van functie 920		
919	toeristenbelasting	afsplitsing van functie 920		
920	overige belastingen	hernoemd en afgebakend	920	belastingen
921	vrije uitkering	niet veranderd	921	vrije uitkeringen
922	overige, zoals onvoorzien	hernoemd en afgebakend	922	algemene uitgaven en inkomsten

Voorstel kostensoorten

Op de pagina's 12 en 13 hebben we het voorstel voor de kostensoorten opgenomen. Het voorstel is gebaseerd op de economische categorieën voor provincies en gemeenten. Op een paar punten zijn de categorieën aangepast, dat wil zeggen vereenvoudigd en/of hernoemd. De aanpassingen lichten we hieronder toe:

Hoofdcategorie 3 voor gemeenten en provincies is uitgebreider dan nodig voor de eilanden. We stellen een paar vereenvoudigingen voor:

- ingeleend en uitgeleend persoon voegen we samen tot één categorie: personeel van derden (aan baten en lasten zijde).
- pachten en huren voegen we samen tot één categorie.
- sociale uitkeringen in natura verschuiven we naar hoofdcategorie 4, zie de toelichting hieronder.
- kostensoort 3.1 energie hebben we verbreed tot kosten nutsbedrijven.

Hoofdcategorie 4

Categorie 4.1.1 luidt: 'sociale uitkeringen in geld'. Categorie 3.4.1 heet 'sociale uitkeringen in natura'. Bij 4.1.1. gaat het om inkomensvoorzieningen krachtens de Participatiewet en andere wetten, evenals om de gemeentelijke bijstandsverlening. Onder categorie 3.4.1 vallen volgens [Findo](#) lasten "voor het bijdragen aan huishoudens om de financiële lasten te verlichten die voortvloeien uit een aantal sociale risico's en behoeften, én waarvan de besteding is gebonden aan de aanschaf van bepaalde goederen en diensten. Het maakt hierbij niet uit of de bijdrage wordt overgemaakt op de bankrekening van de begunstigde voor het zelf kunnen aanschaffen van goederen of diensten, of dat de bijdrage wordt overgemaakt aan de instantie die het goed of de dienst verstrekt."

De eilanden hebben de bijzondere onderstand als taak. Deze valt onder uitkeringen in natura volgens bovenstaande omschrijving. De eilanden hebben de onderstand *niet* als taak. Uitkeringen in geld aan huishoudens is vanuit dat perspectief niet nodig. De tegenmoetkoming in energielasten leidt wel tot een betaling aan huishoudens. Dit zou onder een uitkering in geld kunnen vallen. We stellen daarom beide categorieën voor. Tevens stellen we voor beide onder categorie 4 te brengen en ze niet 'sociale uitkeringen' te

noemen maar 'uitkering'. De reden hiervoor is dat 'sociale uitkering' voor de eilandelijke taken geen duidelijke naam is. We stellen voor uitkeringen in geld en in natura bij hoofdcategorie 4 op te nemen, omdat beide uitkeringen, wat betreft doel/taak dicht bij elkaar liggen en omdat ze beide leiden tot een betaling door het eiland. Categorie 4.1 wordt dan 'uitkeringen aan huishoudens' met als onderverdelingen: 4.1.1. 'uitkeringen in geld' en 4.1.2 'uitkeringen in natura'.

Categorie 4.2 'subsidies' kent voor gemeenten en provincies een definitie, zoals gegeven door het Europees statistisch bureau (Eurostat). Deze definitie wijkt af van de afbakening van subsidies volgens de Algemene wet bestuursrecht. Categorie 4.3.8 'inkomensoverdrachten overige instellingen en personen' betreft onder andere subsidies aan stichtingen en verenigingen. De definitie van Eurostat is voor de eilanden niet relevant en verwarrend. We stellen daarom voor categorie 4.2 te noemen: 'subsidies aan instellingen, organisaties en personen'.

De categorieën 4.3 en 4.4 kennen een indeling in subcategorieën. Deze hebben wij voor de eilanden vereenvoudigd tot de mogelijkheden die voor de eilanden relevant zijn. Zo zijn overdrachten aan of van provincies of gemeenschappelijke regelingen weggelaten. Wel stellen we een categorie 'overig' voor, zodat eventuele uitzonderingen kunnen worden opgevangen.

Hoofdcategorie 5 kent een onderverdeling in rente en dividend. Dat is voor de eilanden op dit moment niet nodig voor de lasten. Omdat een wetswijziging wordt overwogen stellen we deze splitsing toch voor voor de eilanden.

Tot slot, de nummering van de categorieën hebben we voor de openbare lichamen zo aangepast dat de categorieën doornummeren. De kostensoorten voor de lasten en de baten hebben daarbij dezelfde nummering. Als een nummer ontbreekt bij de baten dan betekent dat dat deze kostensoort er alleen is voor de lasten. Dit is een uitzondering. De meeste lastencategorieën hebben ook een variant voor de batenzijde.

Kostensoorten lasten

1. salarissen en sociale lasten

2. belastingen

3. goederen en diensten

3.0 personeel van derden

3.1 grond

3.2 pachten en huren

3.3 duurzame goederen

3.4 kosten nutsbedrijven

3.5 leges en andere rechten

3.6 overige goederen en diensten

4. overdrachten

4.1 uitkeringen aan huishoudens

4.1.1 uitkeringen in geld

4.1.2 uitkeringen in natura

4.2 subsidies aan instellingen, organisaties en personen

4.3 inkomstenoverdrachten

4.3.1 inkomstenoverdrachten rijk

4.3.2 inkomstenoverdrachten EU

4.3.3 inkomstenoverdrachten overig

4.4 kapitaaloverdrachten

4.4.1 kapitaaloverdrachten rijk

4.4.2 kapitaaloverdrachten EU

4.4.3 kapitaaloverdrachten overig

5. rente en dividend

5.1 rente

5.2 dividend en winsten

6. financiële transacties

7. verrekeningen

7.1 mutatie reserves

7.2 mutatie voorzieningen

7.3 afschrijvingen

7.4 toegerekende reële en bespaarde rente

7.5 overige verrekeningen

Kostensoorten baten

2. belastingen

3. goederen en diensten

3.0 vergoeding voor personeel

3.1 grond

3.2 pachten en huren

3.3 duurzame goederen

3.4 kosten nutsbedrijven

3.5 leges en andere rechten

3.6 overige goederen en diensten

4. overdrachten

4.1 uitkeringen aan huishoudens

4.1.1 uitkeringen in geld

4.1.2 uitkeringen in natura

4.2 subsidies aan instellingen, organisaties en personen

4.3 inkomstenoverdrachten

4.3.1 inkomstenoverdrachten rijk

4.3.2 inkomstenoverdrachten EU

4.3.3 inkomstenoverdrachten overig

4.4 kapitaaloverdrachten

4.4.1 kapitaaloverdrachten rijk

4.4.2 kapitaaloverdrachten EU

4.4.3 kapitaaloverdrachten overig

5. rente en dividend

5.1 rente

5.2 dividend en winsten

[Naar inhoudsopgave](#)

6. financiële transacties

7. verrekeningen

7.1 mutatie reserves

7.2 mutatie voorzieningen

7.3 afschrijvingen

7.4 toegerekende reële en bespaarde rente

7.5 overige verrekeningen

Voorstel ondersteuning

Duiding functies en kostensoorten

Voor de huidige functionele indeling van de eilanden ontbreekt een duiding van wat er onder welke functie geboekt moet worden. Voor provincies en gemeenten is er uitleg voor wat bij welk taakveld of categorie geboekt moet worden. Deze uitleg is te vinden op de website Findo. Ook is er een jaarlijkse circulaire over Iv3.

Voor eenduidige boekingen op de functies en kostensoorten is het noodzakelijk dat er een omschrijving is van wat waar wel en niet onder hoort. Deze omschrijvingen dienen dynamisch te zijn. Als er nieuwe wet- en regelgeving is en/of nieuw beleid en/of andere veranderingen dan moet het helder zijn wat dat betekent voor de boekingen. In het verlengde daarvan kunnen de functies in de Ministeriële regeling om de bijvoorbeeld vijf jaar worden geactualiseerd, indien nodig.

Vertaling termen

Saba is Engelstalig. Op Sint Eustatius wordt ook veel in de Engelse taal gedaan. Een goede Engelse vertaling van de termen én van de omschrijvingen is daarom nodig.

Findo

Wij stellen voor dat er ook voor de openbare lichamen een onderdeel – in het Nederlands en in het Engels - op de Findo-website komt voor de functies en voor de kostensoorten. We merken daarbij op dat de kostensoorten grotendeels aansluiten bij de categorieën voor de provincies en gemeenten.

BBV BES en Regeling functionele indeling BES

Het besluit begroting en verantwoording (BBV) BES stelt reeds een functionele indeling verplicht in artikel 16. De indeling is gegeven in de Ministeriële regeling functionele indeling BES. Voor de herziening van de functionele indeling volstaat het wijzigen van de Ministeriële regeling. De indeling naar kostensoorten is niet verplicht. Om deze indeling verplicht te stellen dient het BBV BES te worden gewijzigd. Vervolgens kunnen de kostensoorten in een Ministeriële regeling worden opgenomen.

Omdat de begroting 2025 van de openbare lichamen reeds in voorbereiding is kan dit voorstel voor de herziening van de functionele indeling en de invoering van de kostensoorten op zijn vroegst bij de begroting 2026 een rol spelen.

Onderbouwing voorstel herziening functionele indeling

Hoofdfunctie 0. algemeen bestuur

In de tabel zijn de functies van hoofdfunctie 0. algemeen bestuur voor de eilanden opgenomen. Voor de drie eilanden is aangegeven welke functies ze gebruiken. In de laatste kolom zijn de taakvelden van gemeenten opgenomen die inhoudelijk het meest aanverwant zijn. De taakvelden van de provincies zijn vergelijkbaar met die voor gemeenten of niet van toepassing en zijn daarom niet afzonderlijk meegenomen bij deze hoofdfunctie.

Functionele indeling Caribisch Nederland		Bonaire	Sint Eustatius	Saba	Taakveld gemeenten
Hoofdfunctie 0. – algemeen bestuur					0. bestuur en ondersteuning
001	bestuursorganen	X	X	X	0.1 bestuur
002	bestuursapparaat	X	X	X	0.4 overhead
003	burgerzaken	X	X	X	0.2 burgerzaken
020	eigendommen niet voor openbare dienst bestemd	X	X		0.3 beheer overige gebouwen en gronden

Taken algemeen bestuur

De eilandelijke taken voor algemeen bestuur zijn:

- eilandsraad, gezaghebber en gedeputeerden, ondersteuning eilandsraad en gezaghebber
- bedrijfsvoering en concern, huisvesting en archief, organisatie algemeen, zoals arbeidsvoorwaarden, opleidingen, reis- en verblijfskosten
- eigendommen niet voor openbare dienst bestemd. Het gaat hier vooral om panden in eilandelijk bezit die worden verhuurd.
- bevolkingsadministratie, burgerlijke stand en (reis)documenten, overige waaronder verkiezingen
- digitaliseringsopgave en basisinfrastructuur

Onder eilandsraad, gezaghebber en gedeputeerden en ondersteuning eilandsraad en gezaghebber vallen de salarissen en vergoedingen, evenals de ondersteuning, zoals de griffie, de rekenkamer, en het bureau van de

gezaghebber. Dit laatste uitgezonderd de ondersteuning voor veiligheid (zie daarvoor hoofdfunctie 1).

Bij bedrijfsvoering en concern gaat het om taken die ondersteunend zijn aan het primaire proces, waaronder de kosten van de bedrijfsvoeringsafdelingen, zoals personeelszaken, financiën, ICT, facilitaire zaken, post, juridische zaken, communicatie, strategische ondersteuning en de ondersteuning van de eilandsecretaris. Ook huisvesting valt hieronder en het archief voor de eigen bedrijfsvoering en de eilandelijke taken (zoals de burgerlijke stand).

Op functie 020 eigendommen niet voor openbare dienst bestemd wordt door Bonaire naast de verhuur van gebouwen ook de erfpacht geboekt, evenals de kosten die worden gemaakt voor de erfpacht – dus die van de afdeling ruimtelijke ordening. Sint Eustatius en Saba hebben geen erfpacht.

Onder de taak bevolkingsadministratie, burgerlijke stand en reisdocumenten vallen onder andere: het opstellen van geboorte, huwelijk en overlijdens akten, het opnemen van deze akten in de burgerlijke stand, het verwerken van de mutaties (zoals huwelijken, geboortes, emigratie en overlijden) in de basisadministraties persoonsgegevens en het verstrekken van uittreksels en afschriften van akten, het verstrekken van diverse documenten aan burgers op basis van de gegevens in de basisadministraties persoonsgegevens, het sluiten van huwelijken, het doorvoeren van nieuwe gegevens en processen relevant voor burgerzaken en het voorbereiden en uitvoeren van verkiezingen en referenda.

Tot digitalisering en basisinfrastructuur horen:

- de bevolkingsadministratie (Piva: Persoonsinformatievoorziening Nederlandse Antillen en Aruba)
- doorontwikkelen identiteit- en toegangstelsel; het gaat dan om:
 - het introduceren van het burgerservicenummer (BSN)
 - kwaliteit van adressen
 - introductie van postcodes
- digitale dienstverlening aan burgers

De eilanden hebben nog geen basisregister adressen en gebouwen. Als dit register er wel is hoort dit onder hoofdfunctie 8 ruimtelijke ordening, zie verder onder hoofdfunctie 8.

Wat wordt waar geboekt?

Op functie 001 boeken de eilanden de kosten van de eilandsraad en het bestuurscollege. Saba boekt de kosten voor de ondersteuning van de eilandsraad en het college op functie 002. Bonaire op 001, evenals Sint Eustatius.

De drie eilanden boeken de kosten voor bedrijfsvoering, zoals de afdelingen personeelszaken, financiën, juridische zaken, de huisvesting en het archief op functie 002. Sint Eustatius boekte een groot deel van de personeelskosten – breder dan bedrijfsvoering - op 002.

Op functie 003 staan de kosten voor burgerzaken bij alle drie de eilanden. Saba boekt de kosten voor verkiezingen op 002, evenals die voor domeinbeheer en het planningsbureau (beide ruimtelijke ordening). Bonaire en Sint Eustatius boeken de kosten voor de verkiezingen op functie 003.

Op functie 020 boekt Bonaire de erfpacht: zowel de baten als de lasten van erfpacht. Op de Sint Eustatius en Saba is er geen erfpacht. Sint Eustatius wil het wel invoeren en boekt de kosten daarvan ook op 020. Baten en lasten van verhuur van eilandelijke panden worden niet op 020 geboekt, maar onder ruimtelijke ordening of beheer openbare ruimte, omdat daar het beheer van de gebouwen onder valt. Vaak wordt er geen huur gevraagd, omdat een gebouw bijvoorbeeld ter beschikking is gesteld van de bibliotheek.

Taakvelden gemeenten

Sinds begroting 2017 zijn de taakvelden 0 en 9 van gemeenten gecombineerd onder bestuur en organisatie. Op taakveld 9 staat financiering en algemene dekkingsmiddelen. Deze staan bij de eilanden op hoofdfunctie 9. We beperken ons hier daarom tot de taakvelden die over bestuur en organisatie gaan.

Taakveld 0.1 bestuur

Tot dit taakveld behoort de facilitering van de bestuursorganen:

- college van burgemeester en wethouders (loonkosten, reiskosten en verblijfkosten e.d.)
- raad en raadscommissies (vergoedingen, excursies e.d.)
- de ondersteuning van de raad, de griffie
- regionale, landelijke en internationale bestuurlijke samenwerking
- lokale rekenkamer, lokale ombudsfunctie, accountantscontrole.

Taakveld 0.2 burgerzaken

Tot dit taakveld behoren de volgende burgerzaken:

- bevolkingsregister en burgerlijke stand
- rijbewijzen, paspoorten en andere reisdocumenten
- straatnaamgeving en kadastrale informatie

- burgerschap
- Verklaringen Omtrent het Gedrag (VOG)
- verkiezingen, referenda
- leges burgerzaken, leges kadastrale gegevens

Taakveld 0.3 beheer overige gebouwen en gronden

Tot dit taakveld behoren taken met betrekking tot onroerend goed dat niet in exploitatie is en niet aan een specifiek beleidsveld is toe te delen: beheer, verhuur, instandhouding van gebouwen, gronden en landerijen die de gemeente (al of niet tijdelijk) in bezit heeft en niet in exploitatie neemt.

Taakveld 0.4 overhead

Tot dit taakveld behoren de kosten van overhead, dat wil zeggen alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces:

- leidinggevend primair proces (hiërarchisch), die personele verantwoordelijkheden hebben zoals het voeren van functioneringsgesprekken
- financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie, waaronder planning & control, verantwoording en auditing
- personeel en organisatie (P&O / HRM) en organisatie- en formatieadvies
- inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement)
- juridische zaken: juridische medewerkers op een bedrijfsvoeringafdeling of belast met een bedrijfsvoeringstaak
- bestuurszaken: ambtelijke ondersteuning en beleidsadvies van de burgemeester en het college van b&w
- informatievoorziening en automatisering van PIOFACH-systemen
- facilitaire zaken en huisvesting (incl. beveiliging)
- documentaire informatievoorziening (DIV)
- managementondersteuning en secretariaten primair proces
- leges gemeentearchief.

Tot dit taakveld behoort niet:

- ondersteuning van de raad, de griffie maakt geen deel uit van de ambtelijke organisatie, dit hoort onder taakveld 0.1

- archieven met een historische betekenis horen onder taakveld 5.4;

De volgende activiteiten horen ook niet op dit taakveld, maar moeten worden verantwoord op het taakveld van het primaire proces:

- klantcommunicatie die betrekking heeft op specifieke taakvelden, zoals belastingen, wijkteams of vergunningen
- de activiteiten van projectleiders en coördinatoren – leidinggevenden zonder personele verantwoordelijkheid
- Afhandeling van bezwaar- en beroepsschriften en activiteiten van juristen die primaire taken verrichten zoals vergunningverlening
- Informatievoorziening en automatisering ten behoeve van primaire proces-systemen moeten worden verantwoord op het taakveld van dat proces
- een bijdrage aan/van een verbonden partij, zoals een gemeenschappelijke regeling, als vergoeding voor de uitvoering van taken. Deze moet worden verantwoord op het taakveld/de taakvelden waar de verbonden partij werkzaam voor is.

Overwegingen

Op functie 001 worden de kosten voor bestuur geboekt. Met een omschrijving wat er wel en niet onder valt kan dit duidelijk worden afgebakend. De omschrijving (en naam) van taakveld 0.1 bestuur van gemeenten kan als uitgangspunt dienen.

Op functie 002 worden veel bedrijfsvoeringskosten geboekt. Ook dit kan beter afgebakend als er een omschrijving is. De omschrijving (en naam) van taakveld 0.4 overhead van gemeenten kan als uitgangspunt dienen.

Functie 003 wordt vrij eenduidig gebruikt. Echter ook hier is enige afbakening van belang. Het gaat dan vooral om de baten en lasten voor verkiezingen. Het voorstel is om verkiezingen bij burgerzaken te boeken.

Rijbewijzen vallen bij gemeenten ook onder burgerzaken. Voor de eilanden is dat minder voor de hand liggend, omdat de taak van de eilanden veel groter is ten aanzien van de rijbewijzen. De eilanden boeken deze kosten op functie 211, zie verder hoofdfunctie 2. verkeer, vervoer en waterstaat.

[Naar inhoudsopgave](#)

Digitalisering en basisregistraties is een taak die sterk in ontwikkeling is. De kosten voor deze taak zijn daarom bij voorkeur apart inzichtelijk. Wij stellen hiervoor functie 005 voor.

Tot slot, 020 eigendommen niet voor openbare dienst kan net zoals bij gemeenten worden beperkt tot beheer, verhuur, instandhouding van gebouwen, gronden en landerijen die de gemeente (al of niet tijdelijk) in bezit heeft en niet in exploitatie neemt. De naamgeving kan worden aangepast aan die voor gemeenten, omdat die omschrijving duidelijker is. Erfpacht wordt dan onder hoofdfunctie 8 geboekt, zie verder de beschrijving van hoofdfunctie 8. Dit is met name voor Bonaire van belang.

Het voorstel voor hoofdfunctie 0. bestuur en burgerzaken is:

001 bestuur

002 overhead

003 burgerzaken en verkiezingen

005 digitalisering en registers

020 beheer overige gebouwen en gronden

Hoofdfunctie 1. openbare orde en veiligheid

In de tabel zijn de functies van hoofdfunctie 1. openbare orde en veiligheid voor de eilanden opgenomen. Voor de drie eilanden is daarnaast aangegeven welke functies ze gebruiken. In de laatste kolom zijn de taakvelden van gemeenten opgenomen die inhoudelijk het meest aanverwant zijn. De taakvelden van de provincies zijn vergelijkbaar met die voor gemeenten of niet van toepassing en zijn daarom niet afzonderlijk meegenomen bij deze hoofdfunctie.

Functionele indeling Caribisch Nederland		Bonaire	Sint Eustatius	Saba	Taakveld gemeenten
Hoofdfunctie 1. – openbare orde en veiligheid					1. veiligheid
120	brandweer en rampenbestrijding				1.1 crisisbeheersing en brandweer
130	rampenbestrijding	X	X	X	
140	overige Beschermende Maatregelen	X		X	1.2 openbare orde en veiligheid

Taken openbare orde en veiligheid

De eilandelijke taken voor openbare orde en veiligheid zijn:

- rampenbestrijding en crisisbeheersing
- openbare orde en veiligheid

Rampenbestrijding en crisisbeheersing is een taak op basis van de Veiligheidswet BES. De openbare lichamen zijn onder meer verantwoordelijk voor het hebben en vaststellen van een rampen- en crisisplan. De gezaghebber heeft het opperbevel in geval van een ramp of van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan. De eilandsecretaris vervult de functie van eilandelijk rampencoördinator, dat wil bijvoorbeeld zeggen dat hij belast is met de coördinatie van de maatregelen en voorzieningen die het openbaar lichaam treft met het oog op een ramp of crisis. Ook adviseert de eilandssecretaris het bevoegd gezag over risico's van rampen en crises.

Onder openbare orde en veiligheid vallen:

- de taken van de gezaghebber voor openbare orde en veiligheid, zoals het wapenbeleid, wapenvergunningen en consenten (toestemming), prostitutie gedoogbeleid, VOG afgifte en de algemene plaatselijke verordening (APV). Ook is er een Regionale Informatie- en Expertise

Centra (RIEC) in ontwikkeling voor Caribisch Nederland. Het gaat dan om het bestrijden van ondermijning.

- BOA's (op de eilanden ook wel bavpol genoemd). Deze kunnen als taken openbare orde en veiligheid hebben, maar ook verkeersveiligheid (parkeercontrole) of natuurbeheer en -bescherming.

Brandweer is geen eilandelijke taak. Uitgezonderd de brandweer op de luchthavens. Dit is een specifieke taak en maakt onderdeel uit van de taak luchthaven.

Wat wordt waar geboekt?

De taken voor rampenbestrijding en crisisbeheersing worden door de drie eilanden op functie 130 rampenbestrijding geboekt.

Saba boekt de Boa's op functie 140 plus nog enkele andere toezicht- en handhavingstaken. Ook Bonaire boekt toezicht- en handhavingstaken op 140, waaronder ook het toezicht en handhaving op de casino's en de inning van de baten hiervoor. Sint Eustatius boekt de toezicht- en handhavingstaken bij het kabinet van de gezaghebber en/of op de taak.

Taakvelden gemeenten

1.1 crisisbeheersing en brandweer

Gemeenten boeken op taakveld 1.1 crisisbeheersing en brandweer de reguliere taken van de brandweer en taken in verband met het beperken en bestrijden van rampen en zware ongevallen. Het gaat om:

- brandbestrijding
- preventieve maatregelen ten behoeve van de fysieke veiligheid
- rampenbestrijding.

1.2 openbare orde en veiligheid

Tot taakveld 1.2 openbare orde en veiligheid behoren alle gemeentelijke taken op het gebied van de openbare orde en veiligheid, waaronder:

- toezicht en handhaving openbare orde, BOA's
- Wet Bibob en (bestuurlijke) aanpak georganiseerde criminaliteit
- preventie van criminaliteit
- opstellen en handhaven APV
- wet wapen en munitie (voorheen vuurwapenwet)
- dierenbescherming.

Tot dit taakveld behoren niet maatregelen op het gebied van verkeersveiligheid.

Overwegingen

De taken voor rampenbestrijding en crisisbeheersing worden door de drie eilanden op functie 130 rampenbestrijding geboekt. Deze functie volstaat dus. De naam kan worden aangepast aan de breedte van de taak: rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Deze functie is beperkt vergelijkbaar met het taakveld 1.1 crisisbeheersing en brandweer van gemeenten. In de eerste plaats is de brandweer geen eilandelijke taak is. In de tweede plaats is de taak voor rampenbestrijding van de eilanden groter, omdat de eilanden het rampenplan maken. In Europees Nederland doet de brandweer dat. Ook kennen de eilanden geen veiligheidsregio.

Functie 140 Overige Beschermende Maatregelen is vergelijkbaar met taakveld 1.2 Openbare orde en veiligheid in Europees Nederland. Als de afbakening van dit taakveld wordt gevolgd worden alle BOA's hierop geboekt ongeacht waarvoor ze worden ingezet.

BOA's kunnen op de eilanden ook worden ingezet voor natuurbeheer en -bescherming. Bij gemeenten is dat niet het geval, omdat gemeenten vrijwel geen taken hebben voor natuurbeheer en -bescherming; dit is met name een provinciale taak in Europees Nederland. Op de eilanden kan deze taak worden gemandateerd aan de uitvoeringsorganisaties voor natuurbeheer en -bescherming. We stellen voor om toezicht en handhaving voor natuurbeheer en -bescherming op de taak natuurbeheer en -bescherming te boeken en niet op functie 140; ook niet als deze taak door BOA's wordt uitgevoerd.

De functieomschrijving overige Beschermende Maatregelen kan duidelijker. De omschrijving van taakveld 1.2 openbare orde en veiligheid is concreter en adequater.

De omschrijving van hoofdfunctie 1 is in Caribisch Nederland openbare orde en veiligheid. In Europees Nederland is de omschrijving veiligheid. Beide zijn mogelijk. Veiligheid is wat algemener en past iets beter bij de taken. We stellen daarom voor om hoofdfunctie 1 veiligheid te noemen.

Het voorstel voor hoofdfunctie 1. veiligheid is:

130 rampenbestrijding en crisisbeheersing

140 openbare orde en veiligheid

Hoofdfunctie 2. verkeer, vervoer en waterstaat

In de tabel zijn de functies van hoofdfunctie 2. verkeer, vervoer en waterstaat voor de eilanden opgenomen. Voor de drie eilanden is daarnaast aangegeven welke functies ze gebruiken. In de een na laatste kolom zijn de taakvelden van gemeenten opgenomen die inhoudelijk het meest aanverwant zijn. In de laatste kolom is dat voor de taakvelden van provincies gedaan.

Functionele indeling Caribisch Nederland		Bonaire	Sint Eustatius	Saba	Taakveld gemeenten	Taakveld provincies
Hoofdfunctie 2. – verkeer, vervoer en waterstaat					2. verkeer, vervoer en waterstaat	2. verkeer en vervoer
200	algemeen beheer DROB		X			
210	wegen, straten en pleinen	X	X	X	2.1 verkeer en vervoer	2.1 landwegen
211	verkeersmaatregelen te land	X	X	X	2.2 parkeren	
220	zeehavens		X	X	2.3 recreatieve havens 2.4 economische havens en waterwegen	6.2 logistiek (waaronder zee- en binnenhavens)
222	verkeersmaatregelen te water	X				
230	luchtvaart		X	X		
						2.2 waterwegen
					2.5 openbaar vervoer	2.3 openbaar vervoer
						2.9 verkeer en vervoer, overige baten en lasten
						3. Water
						3.1 waterkeringen 3.2 kwantiteit oppervlaktewater 3.3 kwantiteit grondwater 3.4 kwaliteit oppervlaktewater 3.5 kwaliteit grondwater 3.9 water, overige baten en lasten

Taken verkeer, vervoer en waterstaat

De eilandelijke taken voor verkeer, vervoer en waterstaat zijn:

- wegen, pleinen, parkeren, straatverlichting, erosieherstel en overige
- verkeersverordening en rijbewijzen
- luchthaven
- zeehaven
- (openbaar) vervoer op de eilanden
- (openbaar) vervoer van en naar de eilanden
- regenwaterbeheer

Deze taken zijn noodzakelijk voor personen- en goederenvervoer.

De taak wegen, pleinen enzovoorts op de eilanden betreft wegen, pleinen, rotondes, parkeerplaatsen en kunstwerken (zoals bruggen). Ook verlichting van de openbare weg valt onder deze taak. Wegen kunnen verhard en onverhard zijn. Erosiebestrijding en erosieherstel is ook van belang. Het gaat dan bijvoorbeeld om het fixeren van de (rots)kust van Sint Eustatius en van de rots op Saba, waar het gevaarlijk is als er stenen afbreken en omlaag vallen. Het gaat ook om het opruimen van rotsblokken op de weg. Tot slot, valt ook het onderhoud van het openbaar groen (niet zijnde natuurbeheer en -bescherming) hieronder.

De verkeersverordening, afleggen rijexamens en afgeven rijbewijzen is een eilandelijke taak, evenals het afgeven van aanverwante documenten (bijvoorbeeld kentekenbewijzen).

Voor het vervoer van en naar de eilanden van personen zijn vooral de luchthavens van belang.

De zeehavens zijn van belang voor de aanvoer van goederen en levensmiddelen. Daarnaast heeft de zeehaven een functie voor toerisme. Op Saba en Sint Eustatius zijn de goederen- en personenhaven (nog) gecombineerd. Op Bonaire zijn er verschillende pieren voor enerzijds goederen en anderzijds personen.

(openbaar) vervoer De eilanden zijn kleinschalig. Voor diverse transacties (ziekenhuis, notaris) en voor familiebezoek gaan de inwoners naar andere

eilanden. Vliegen is het belangrijkste vervoersmiddel voor personen om van en naar de eilanden te gaan. De luchtvaartbedrijven zijn de spil van het vervoer van en naar de eilanden.

Op de bovenwinden is er een pilot met een veerboot. Bonaire wil een pilot starten met een buslijn op het eiland. Saba is in 2023 met een dergelijke pilot begonnen.

Regenwaterbeheer is op alle drie de eilanden van belang; alle drie de eilanden kennen diverse maanden in het jaar veel regenval. Deze taak kan onderdeel zijn van wegen, maar het kan ook breder van belang zijn.

Klimaatadaptatie kan als een overkoepelende en deels een nieuwe taak worden gezien. Deze taak houdt kort samengevat in: het aanpassen van de omgeving aan de verwachte effecten van klimaatverandering. Daarvoor is het nodig dat is geïnventariseerd wat de verwachte effecten van klimaatverandering zijn, evenals het maken van een plan voor maatregelen om de effecten te mitigeren. Bij klimaatadaptatie gaat het om het maken van beleid. Dit is onderdeel van ruimtelijke ordening en valt daarom onder hoofdfunctie 8. ruimtelijke ordening en volkshuisvesting. De maatregelen die uit klimaatadaptatie voortvloeien vallen onder de desbetreffende taak. Bijvoorbeeld bij een weg kunnen maatregelen voor afvoer van regenwater worden getroffen. Omdat de eilanden slechts beperkt maatregelen voor de afvoer van regenwater hebben kan dit als afzonderlijke taak worden gezien.

Wat wordt waar geboekt?

De kosten voor wegen, pleinen, parkeerplaatsen worden door de drie eilanden op functie 210 wegen, straten en pleinen geboekt. Dit met de kanttekening dat Sint Eustatius een deel van de kosten op functie 200 algemeen beheer DROB boekt. Daar worden meer kosten voor de openbare ruimte op geboekt, evenals bijvoorbeeld de kosten voor de schoolbussen. Het vegen van de straten wordt op functie 721 reiniging geboekt door Bonaire en Saba. Sint Eustatius boekt deze kosten op 200 algemeen beheer DROB.

Op functie 211 verkeersmaatregelen te land staan de kosten voor de rijbewijzen, dat wil zeggen rijexamens, verstrekking rijbewijzen en de

inkomsten ervan. De pilot met een buslijn op Saba staat eveneens op functie 211. De pilot met OV op Bonaire staat bij functie 211 genoemd; deze pilot is nog niet gestart.

Bonaire boekt de straatverlichting op functie 211.

Op functie 220 zeehaven boeken Saba en Sint Eustatius de zeehaven. Ook de baten en lasten van de ferry worden hierop geboekt.

Bonaire boekt de kosten voor de zeehaven op functie 222. Op functie 222 wordt verder niet geboekt. Er is geen binnenwater op de eilanden waar vervoer een rol speelt. Bonaire heeft wel een aantal meren, maar deze zijn vooral van belang voor natuurbeheer en -bescherming.

Op functie 230 luchthaven boeken Saba en Sint Eustatius de baten en lasten van de luchthaven. De luchthaven op Bonaire is een overheids BV die in principe kostendekkend is. Bonaire boekt geen baten en lasten voor de luchthaven op een incidentele bijdrage na.

Sint Eustatius heeft een functie 240 Waterkering, afwatering en landaanwinning opgenomen in de begroting 2023. Hier was niets op geboekt. In de begroting 2024 is deze functie niet meer opgenomen.

Kosten voor klimaatadaptatie of afvoer van regenwater zijn er vooralsnog maar beperkt en zijn vooral op functie 210 meegenomen.

Taakvelden gemeenten

Gemeenten hebben vijf taakvelden voor verkeer, vervoer en waterstaat.

Taakveld 2.1 verkeer en vervoer

Taakveld 2.1 omvat alle taken op het gebied van verkeer te land (inclusief voetgangers) en bijbehorende 'droge infrastructuur'. De lasten voor parkeren worden op taakveld 2.2 geboekt. Het gaat daarbij vooral om beleidskosten en andere overige kosten. De kosten voor aanleg, beheer en onderhoud van parkeerhavens vallen onder taakveld 2.1.

Onder taakveld 2.1 valt bij gemeenten ook straatreiniging: schoonmaken en (toezien op) schoonhouden van de openbare ruimte van veeg- en zwerfafval.

Taakvelden 2.3 recreatieve havens en 2.4 economische havens en waterwegen

De taakvelden 2.3 en 2.4 bevatten de baten en lasten voor de havens. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt in twee type havens (recreatief en economisch). Veerponden vallen onder openbaar vervoer.

Taakveld 2.5 openbaar vervoer

Taakveld 2.5 bevat de lasten voor het openbaar vervoer. Het gaat dan om alle kosten, maar niet om de bus- en tramhaltes; deze vallen onder taakveld 2.1 verkeer en vervoer. Collectief vervoer voor personen die ondersteuning behoeven valt er ook niet onder (deze kosten vallen onder het sociaal domein).

Taakvelden provincies

De taakvelden van de provincies bespreken we kort. Het accent ligt daarbij vooral op wat relevant voor de eilanden is en aanvullend is aan de taakvelden voor gemeenten.

Provincies hebben een taakveld voor landwegen en een taakveld voor waterwegen. Provincies kunnen een rol hebben bij zee- en binnenhavens. Dit valt onder taakveld 6.2 logistiek, dat wil zeggen 'de logistieke inrichting ter bevordering van de economische activiteiten.' Provincies hebben ook een taakveld voor openbaar vervoer; dat is taakveld 2.3.

Taakveld 2.9 Verkeer en vervoer, overige baten en lasten omvat de beleidsmatige taken voor verkeersveiligheid.

Tot slot hebben de provincies zes taakvelden voor 'water'. Volledigheidshalve merken we op dat ook de waterschappen taken hebben met betrekking tot water.

Overwegingen

Functie 200 algemeen beheer DROB voegt niet veel toe. Deze kan voor de inzichtelijkheid beter geschrapt.

Functie 210 wegen, straten en pleinen is duidelijk. Met de kanttekening dat ook erosiebestrijding en -herstel, evenals openbaar groen, hieronder valt. De

taakvelden van gemeenten en provincies zijn voor de eilanden minder relevant:

- het onderscheid landwegen en waterwegen is niet relevant voor de eilanden, omdat de eilanden weinig tot geen waterwegen hebben.
- parkeren en infrastructuur onderscheiden is voor de eilanden niet relevant. Er is wel parkeerbeleid, maar dit is niet goed te onderscheiden van ander beleid voor de ruimtelijke ordening. Het gaat dan vooral om de vraag: waar parkeerplaatsen aan te leggen.

De eilanden boeken reiniging bij afval. Er is geen reden om dit uit elkaar te halen, zoals bij gemeenten wel is gebeurd.

Op functie 211 verkeersmaatregelen te land worden de lasten en baten voor onder ander de rijbewijzen geboekt. De eilanden hebben hiervoor een grotere taak dan gemeenten. De eilanden zijn verantwoordelijk voor de verkeersveiligheid, rijexamens en rijbewijzen. Dit is een taak die gemeenten en provincies niet of, maar beperkt hebben. Een afzonderlijke functie hiervoor is inzichtelijk. De naam kan duidelijker, bijvoorbeeld verkeersveiligheid en rijvaardigheid.

Kosten voor openbaar vervoer kunnen beter, net zoals bij gemeenten en provincies, op een afzonderlijke functie worden geboekt. We stellen hiervoor een nieuwe functie – functie 250 openbaar vervoer voor. Op deze functie worden dan zowel de buslijnen op de eilanden als de veerboten tussen de eilanden geboekt.

De functie 220 zeehavens is duidelijk. Het onderscheid recreatieve en economische havens of goederen- en persoonshavens, zoals die bij gemeenten wordt gemaakt, is vooralsnog op de eilanden niet goed te maken.

De functie 222 verkeersmaatregelen te water heeft geen toegevoegde waarde en kan worden geschrapt.

Functie 230 luchtvaart is duidelijk in de zin dat de eilanden daar de baten en lasten voor de luchthavens op boeken. Deze functie is voor de eilanden nodig in tegenstelling tot gemeenten en provincies.⁵ De naam kan concreter,

⁵ Alleen de gemeenten: Eindhoven, Tynaarlo, Amsterdam, Rotterdam en de provincies: Limburg, Noord-Brabant, Groningen en Drenthe hebben een burgerluchthaven.

namelijk luchthaven, aangezien de eilanden verantwoordelijk zijn voor de luchthavens en niet voor de luchtvaart.

Tot slot stellen we een nieuwe functie voor regenwaterafvoer voor. Dit om deze taak in ontwikkeling te kunnen volgen.

Het totale takenpakket van de eilanden is op een aantal punten anders dan van gemeenten (verkeer en vervoer) en provincies (verkeer en water). De benaming van de hoofdfunctie kan daarop aangepast. Een optie is hoofdfunctie 2 te hernoemen tot infrastructuur en mobiliteit.

Het voorstel voor hoofdfunctie 2 infrastructuur en mobiliteit is:

210 wegen, straten en pleinen

211 verkeersveiligheid en rijvaardigheid

220 zeehavens

230 luchthavens

240 regenwaterafvoer

250 openbaar vervoer

Hoofdfunctie 3. economische zaken

In de tabel zijn de functies van hoofdfunctie 3. economische zaken voor de eilanden opgenomen. Voor de drie eilanden is aangegeven welke functies ze gebruiken. In de een na laatste kolom zijn de taakvelden van gemeenten opgenomen die inhoudelijk het meest aanverwant zijn. In de laatste kolom is dat voor de taakvelden van provincies gedaan.

Functionele indeling Caribisch Nederland		Bonaire	Sint Eustatius	Saba	Taakveld gemeenten	Taakveld provincies
Hoofdfunctie 3. – economische zaken					3. economie	6. regionale economie
300	economische zaken	X	X	X	3.1 economische ontwikkeling	6.4 recreatie en toerisme
310	handel en Industrie	X	X	X	3.2 fysieke bedrijfsinfrastructuur 3.3 bedrijvenloket en bedrijfsregelingen 3.4 economische promotie	
340	agrarische productie en ontginning					6.1 agrarische aangelegenheden
341	overige agrarische Zaken, jacht en visserij	X	X	X		

Taken economische zaken

De eilandelijke taken voor economische zaken zijn:

- economisch beleid en stimulering economische sectoren, stimulering toerisme
- toezicht en handhaving economisch beleid (prijzen, ijkwezen)
- landbouwontwikkeling en visserij
- nutsbedrijven: elektriciteitsbedrijf, (drink)waterbedrijf, telecommunicatiebedrijf.

Bij economisch beleid en stimulering economische sectoren gaat het om het ontwikkelen en uitvoeren van economisch beleid, het aantrekken van bedrijven en het stimuleren van economische sectoren, zoals toerisme en landbouw, de ondersteuning van het midden- en kleinbedrijf door voorlichting, cursussen, opleidingen en toegang tot financiering. Ook vergunningverlening op basis van de Wet vestiging bedrijven BES valt onder economisch beleid. Evenals prijsbeleid op basis van de Prijzenwet BES. Voor de vergunningverlening vestiging bedrijven, het prijzenbeleid en ijkwezen zijn er toezicht en handhavingstaken.

Landbouwontwikkeling heeft een aantal doelen:

- bieden van randvoorwaarden voor landbouw. In Caribisch Nederland gaat het dan bijvoorbeeld om het beschikbaar stellen van grijs water (regenwater) voor landbouw en betaalbare hekken, zaden en dergelijke.
- faciliterend zijn aan natuurbescherming. Een aantal taken, zoals het bestrijden van loslopende geiten, heeft zowel te maken met landbouw als met natuurbeheer en -bescherming.
- stimuleren landbouw, ter verhoging van de eigen voedselproductie.

Voor visserij gelden vergelijkbare doelen.

De openbare lichamen hebben taken ten aanzien van de nutsbedrijven; ze zijn eigenaar van het elektriciteitsbedrijf, het drinkwaterbedrijf en (een van de) telecommunicatiebedrijven. Dit leidt veelal niet tot baten en lasten. Er is een aantal uitzonderingen. In de eerste plaats is dat het (drink)waterbedrijf op Saba. In de tweede plaats kunnen er Europese subsidies zijn die via het openbaar lichaam lopen. In de derde plaats is de precieze taakverdeling openbaar lichaam – rijk – bedrijf nog niet uitgekristalliseerd.

Wat wordt waar geboekt?

Bonaire boekt kosten voor economisch beleid, prijzenbeleid en toerisme op functie 300. Saba boekt de baten en lasten van het (drink)waterbedrijf op functie 300 en de baten en lasten voor economisch beleid op functie 310 en voor toerisme op functie 560 maatschappelijke leefbaarheid en openluchtrecreatie. Sint Eustatius boekt economisch beleid op functie 300 en toerisme op 310.

Stimulering landbouw en visserij wordt door alle drie de eilanden op functie 341 geboekt. Saba boekt de kosten voor de slachtnut op functie 341. Bonaire en Sint Eustatius op functie 720 slachthuis. Op Bonaire worden vanuit het slachthuis meer taken uitgevoerd. De dierenarts keurt ook levende dieren die worden ingevoerd en bestrijdt infectieuze dierziektes.

Taakvelden gemeenten

Taakveld 3.1 economische ontwikkeling

Tot taakveld 3.1 hoort algemeen beleid ter versterking van de economische bedrijvigheid. Beleid gericht op ondersteuning/ stimulering individuele bedrijven valt niet onder dit taakveld, maar onder taakveld 3.3 bedrijvenloket en bedrijfsregelingen. Ook de aanleg van CAI, breedband en glasvezel valt onder taakveld 3.1

Taakveld 3.2 fysieke bedrijfsinfrastructuur

Bij taakveld 3.2 gaat het onder andere om grondexploitatie bedrijventerreinen, ontwikkeling en onderhoud van bedrijfslocaties en (her-) ontwikkeling van bedrijfspanden.

Taakveld 3.3 bedrijfsloket en bedrijfsregelingen

Onder taakveld 3.3 bedrijfsloket en bedrijfsregelingen valt bijvoorbeeld: het bedrijvenloket, ondernemersloket, stimuleren van en onderwijs aan startende ondernemers, aantrekken en faciliteren van nieuwe bedrijven, financiële steunregelingen voor bedrijven waaronder land- en tuinbouw, veeteelt en visserij.

Taakveld 3.4 economische promotie

Tot taakveld 3.4 horen taken zoals promotionele activiteiten, gericht op het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid en nieuwe werkers, promotie toerisme, beurzen en jaarmarkten, forensenbelasting, toeristenbelasting, gemakkelijkhedenretributies.

Taakvelden provincies

De taakvelden van de provincies bespreken we kort. Het accent ligt daarbij vooral op wat relevant voor de eilanden is en aanvullend is aan de taakvelden voor gemeenten.

Taakveld 6.4 recreatie en toerisme

Onder taakveld 6.4 vallen de activiteiten voor het bevorderen van recreatie en toerisme, waaronder baten en lasten van bevordering van overige recreatieve activiteiten, bevordering toerisme, waaronder subsidie aan het VVV.

Taakveld 6.1 agrarische aangelegenheden

Onder taakveld 6.1 vallen de baten en lasten voor de verbetering van de agrarische structuur, land-, tuin- en bosbouw en veeteelt.

Overwegingen

De functies 300 en 310 worden op verschillende manieren gebruikt door de drie eilanden. Het gaat dan om economisch beleid, stimulering van de economie, toerisme en drinkwater.

Bij gemeenten wordt het onderscheid gemaakt tussen stimuleringen van de economie in het algemeen, stimulering van individuele bedrijven, waaronder land- en tuinbouw, veeteelt en visserij en economische promotie om bedrijven aan te trekken en promotie van toerisme.

Voor de eilandelijke taken is het onderscheid economische ontwikkeling, stimulering van bedrijven en stimulering van specifieke *sectoren* – met name toerisme en de agrarische sector – van belang. Dit zijn de belangrijkste sectoren die de lokale overheden stimuleren.

Onder functie 300 vallen dan de taken: economisch beleid, vestigingsbeleid, vestigingsvergunningen, stimulering bedrijven, uitgezonderd toerisme en agrarische bedrijven en visserij.

Stimulering toerisme en stimulering van agrarische bedrijven en visserijbedrijven krijgen dan een 'eigen' functie. Het voorstel hiervoor is om functie 301 voor stimulering toerisme/ economische promotie te introduceren en functie 341 te hernoemen tot agrarische aangelegenheden en visserij.

De eilanden hebben diverse toezichthoudende taken voor het economisch domein. Gemeenten of provincies hebben deze taken beperkter. Gemeenten en provincies hebben geen mogelijkheid voor prijzenbeleid en ze zijn niet verantwoordelijk voor het ijkwezen. We stellen voor deze taken een nieuwe functie voor: 302 toezicht en handhaving economisch domein. Dit omdat toezicht en handhaving wezenlijk andere taken zijn dan stimulering van de economische ontwikkeling.

De taken voor de nutsbedrijven worden nu op een functie van hoofdfunctie 3 geboekt. Omdat drinkwater van Saba een eilandelijke taak is die door het openbaar lichaam wordt uitgevoerd is een functie hiervoor inzichtelijk. De taken voor de nutsbedrijven - water, energie en telecomunicatie - kunnen breder worden. We stellen daarom een functie nutsvoorzieningen voor.

De eilanden hebben ook taken rond levende dieren en slacht. Dit zijn vooral toezichthoudende taken. Ook de taken voor het slachthuis of slachtunit zijn (deels) toezichthoudend. De essentie van die taak is hygiëne/voedselveiligheid en daarnaast ook diervriendelijkheid. De taak slachthuizen werd op functie 720 slachthuizen geboekt. 720 is onderdeel van hoofdfunctie 7 volksgezondheid. Toezien op slacht heeft behalve met volksgezondheid ook een nauwe relatie met taken in de agrarische sector. We stellen voor de taak slachthuizen bij hoofdfunctie 3 op te nemen en daar ook expliciet de toezichthoudende taken op levende dieren op te nemen.

Tot slot, stellen we voor de naam van de hoofdfunctie, in lijn met de taakvelden van gemeenten, te hernoemen tot 'economie', omdat dat breder is dan economische zaken.

Het voorstel voor hoofdfunctie 3. economie is:

- 300 economische ontwikkeling
- 301 economische promotie (toerisme)
- 302 toezicht en handhaving economisch domein
- 320 nutsvoorzieningen
- 341 agrarische aangelegenheden en visserij
- 342 toezichtstaken levende dieren en slacht

Hoofdfunctie 4. onderwijs

In de tabel zijn de functies van hoofdfunctie 4. onderwijs voor de eilanden opgenomen. Voor de drie eilanden is daarnaast aangegeven welke functies ze gebruiken. In de laatste kolom zijn de taakvelden van gemeenten opgenomen die inhoudelijk het meest aanverwant zijn. Provincies hebben geen vergelijkbare taken de taakvelden van provincies zijn daarom niet afzonderlijk meegenomen bij deze hoofdfunctie.

Functionele indeling Caribisch Nederland		Bonaire	Sint Eustatius	Saba	Taakveld gemeenten
Hoofdfunctie 4. – onderwijs					4. onderwijs
400	algemeen beheer	X	X		
409	algem. beheer bijzondere scholen				
410	openbaar Funderend onderwijs				4.1 openbaar basisonderwijs
411	bijzonder Funderend onderwijs				
430	openbaar buitengewoon onderwijs				
461	bijzondere scholengemeenschappen voor meer dan een van voorgaande functies				
480	gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs	X	X	X	4.2 onderwijshuisvesting
482	volwasseneneducatie	X			4.3 onderwijsbeleid en leerlingzaken

Taken onderwijs

De eilandelijke taken voor onderwijs zijn:

- onderwijshuisvesting basisonderwijs, voortgezet onderwijs en MBO
- onderwijs algemeen
- leerlingenvervoer
- leerplicht
- Sociale Kanstrajecten Jongeren

Onderwijshuisvesting is een eilandelijke taak die door het rijk en de openbare lichamen samen wordt uitgevoerd sinds 2011. Dit wordt samen gedaan omdat er een inhaalslag nodig was. Onder onderwijshuisvesting valt ook het bewegingsonderwijs. Sporthallen en sportvelden worden vaak voor meer doelen gebruikt.

Onder onderwijs algemeen vallen:

- taalbeleid.
- maatschappelijke dienstdienst (MDT). Dit is een taak voor jongeren van 13-27 jaar. De taak ligt vooral bij de scholen.
- de fte's voor de aansturing van projecten, zoals onderwijshuisvesting. Het gaat dan om de beleidsmatige fte's; niet om de projectleiding voor de bouw.
- studiebeurzen: Het gaat om bijdragen aan de kosten van huisvesting van studenten. Studenten krijgen een beurs vanaf hun 18e. Studenten voor het mbo beginnen vaak eerder; vanaf hun 16e. zij krijgen een studietoelage van \$ 450 per maand als ze naar het buitenland gaan. Ook de schoolkosten van sommige opleidingen in Sint Maarten worden vergoed door Sint Eustatius en Saba.

Leerlingenvervoer is op de eilanden een taak voor alle kinderen op Saba en Sint Eustatius en een groot deel van de kinderen op Bonaire. Dit omdat er geen openbaar vervoer is en de wegen niet geschikt zijn om op te fietsen. Leerlingenvervoer en vervoer naar activiteiten na school en dergelijke worden vaak samen genomen.

Leerplicht en Sociale Kantrajecten Jongeren (SKJ) hebben beide, kort samengevat, als doel voortijdig schoolverlaten te voorkomen. SKJ is in Europees Nederland vervangen door een algemenere taak voor preventie voortijdig schoolverlaten. De verwachting is dat deze taak in Caribisch Nederland ook zal worden aangepast. Leerplicht en SKJ komen dan in elkaars verlengde te liggen: beide zijn gericht op het tegengaan voor voortijdig schoolverlaten.

Wat wordt waar geboekt?

Taken onderwijs

De taken voor onderwijs worden door de drie eilanden met name op functie 480 geboekt. Op 400 boeken Bonaire en Sint Eustatius kleine bedragen.

Andere taken

Bonaire benut functie 482 voor volwassenonderwijs. Saba en Sint Eustatius gebruiken deze functie niet. Zij boeken taken, zoals opleidingen voor volwassen (jobprograms, jobcoaches en dergelijke) op hoofdfunctie 6. Bonaire boekt daar ook de jobprograms op, maar heeft een breder palet aan opleidingen voor volwassenen, waarbij een onderscheid wordt gemaakt in de mate waarin opleiding gericht zijn op het verkregen van werk en verbeteren van werk.

Taakvelden gemeenten

De taken van gemeenten zijn op hoofdlijnen gelijk aan die van de eilanden.

In Europees Nederland zijn er drie taakvelden.

Taakveld 4.1 Openbaar basisonderwijs

Op dit taakveld zijn taken geboekt die gemeenten kunnen hebben met betrekking tot het openbaar basisonderwijs. Het gaat om scholen waarvan gemeenten zelf het bestuur zijn. De bestuurskosten en dergelijke worden op dit taakveld geboekt. Op de eilanden spelen deze taken niet.

Taakveld 4.2 onderwijshuisvesting

Op dit taakveld worden de kosten voor onderwijshuisvesting geboekt.

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Op dit taakveld worden onder andere kosten geboekt voor:

- onderwijsondersteuning: ondersteuning leerkrachten en directie
- uitgaven voor bijzonder onderwijs (inclusief bewegingsonderwijs en schoolzwemmen voor leerlingen bijzonder onderwijs)
- achterstandenbeleid
- coördinatie samen naar school, passend onderwijs
- volwasseneneducatie
- peuteropvang
- leerlingzorg en leerlingbegeleiding
- leerlingenvervoer (inclusief leerlingenvervoer voor leerlingen openbaar onderwijs)
- stimuleren schooldeelname: leerplicht en voorkomen voortijdig schoolverlaten.

Kinderopvang behoort niet tot dit taakveld

Overwegingen

Voor het nagaan van de uitvoering en de kostenontwikkeling van de taken van de eilanden is het onderscheid onderwijshuisvesting, leerlingenvervoer, tegengaan voortijdig schoolverlaten en onderwijs algemeen van belang. Deze kosten worden nu allemaal op één functie geboekt.

Op functie 400 onderwijs algemeen kunnen de baten en lasten voor: beleids fte's, taalbeleid, MDT, studiebeurzen en overig worden geboekt. Voor de andere taken stellen we afzonderlijke functies voor. Functie 440 voor leerlingenvervoer, 450 voor preventie voortijdig schoolverlaten (leerplicht en SKJ) en 480 onderwijshuisvesting.

Gemeenten kennen geen afzonderlijk taakveld voor leerlingenvervoer of voor preventie voortijdig schoolverlaten. De taken van de eilanden zijn omvangrijker dan die van gemeenten. Relatief veel leerlingen gaan met het leerlingenvervoer.

Bij deze taken is een aantal afbakeningsvraagstukken;

- de openbare lichamen zijn verantwoordelijk voor de accommodaties voor bewegingsonderwijs. Dit heeft een nauwe relatie met sport in het algemeen in de zin dat velden en sportaccommodaties breder gebruikt kunnen worden dan alleen voor school of als ze van een sportvereniging zijn kunnen ze ook door scholen worden gebruikt. Er zijn twee opties:
 1. de accommodaties voor bewegingsonderwijs worden onder onderwijshuisvesting geboekt en het deel dat wordt benut voor andere sport en bewegingsactiviteiten onder sport.
 2. de accommodaties voor bewegingsonderwijs worden onder sport geboekt. Als de kosten voor bewegingsonderwijs moeten worden berekend moeten de kosten van een sporthal worden gesplitst in een deel voor onderwijs en een deel niet voor onderwijs.

We stellen het laatste voor, omdat dit het dichtste tegen de benutting van de sportfaciliteiten van de eilanden aan zit. Veel sporthallen en velden worden breder gebruikt dan alleen voor scholen. Het voorstel is daarom om alle sportvoorzieningen – ook voor bewegingsonderwijs - onder sport te boeken.

Andere afbakeningsvraagstukken zijn er voor:

- leerlingenvervoer. De bussen en chauffeurs voor leerlingenvervoer worden vaak breder ingezet, namelijk ook voor vervoer naar activiteiten na school. Het voorstel is deze kosten allemaal onder leerlingenvervoer te boeken.
- peuteropvang, kinderopvang en buitenschoolse activiteiten liggen in elkaars verlengde. Op de eilanden is een programma voor deze taken (BES(t)4kids). We stellen daarom voor deze taken op één functie te boeken, zie hiervoor hoofdfunctie 6.
- volwasseneducatie heeft een relatie met opleidingen voor het verkrijgen van werk. Op dit laatste ligt het accent bij de eilanden. We stellen daarom voor volwasseneducatie samen te voegen met de trajecten gericht op werk, zie verder hoofdfunctie 6.

Het voorstel voor hoofdfunctie 4 onderwijs is:

400 onderwijs algemeen
440 leerlingenvervoer
450 preventie voortijdig schoolverlaten
480 onderwijshuisvesting

Hoofdfunctie 5. cultuur en recreatie

In de tabel zijn de functies van hoofdfunctie 5. cultuur en recreatie voor de eilanden opgenomen. Voor de drie eilanden is daarnaast aangegeven welke functies ze gebruiken. In de een na laatste kolom zijn de taakvelden van gemeenten opgenomen die inhoudelijk het meest aanverwant zijn. In de laatste kolom is dat voor de taakvelden van provincies gedaan.

Functionele indeling Caribisch Nederland		Bonaire	Sint Eustatius	Saba	Taakveld gemeenten	Taakveld provincies
Hoofdfunctie 5. – cultuur en recreatie					5. sport, cultuur en recreatie	7. cultuur en maatschappij
510	openbaar bibliotheekwerk	X	X	X	5.6 media (waaronder bibliotheken)	7.2 maatschappij
530	sport	X	X	X	5.1 sportbeleid en activering 5.2 sportaccommodaties	7.2 maatschappij
540	kunst	X			5.3 cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie 5.4 musea 5.5 cultureel erfgoed	7.1 cultuur en maatschappij
541	oudheidkunde/musea	X	X	X		
560	maatschappelijke leefbaarheid en openluchtrecreatie	X	X	X	5.7 openbaar groen en (openlucht) recreatie	6.4 recreatie en toerisme
580	overige cultuur en recreatie		X	X		7.9 overige baten en lasten

Taken cultuur en recreatie

De eilandelijke taken voor cultuur en recreatie zijn:

- bibliotheken
- sport, beweging en speeltuinen
- culturele activiteiten en musea
- cultureel erfgoed

De taak bibliotheek is redelijk eenduidig. Bij de taak sport, bewegen en speeltuinen gaat het om bewegen voor iedereen, uitgezonderd bewegingsonderwijs.

Bij culturele activiteiten gaat het onder andere om evenementen, zoals Koningsdag, Carnaval en een specifieke feestdag voor het eiland.

Ondersteuning van musea valt er ook onder, evenals de cultuurcoaches. Cultureel erfgoed is een specifiekere taak en betreft onder andere monumentenbeleid en archeologie. Het kan ook gaan om immaterieel erfgoed.

Wat wordt waar geboekt?

De bibliotheek wordt op alle drie de eilanden op functie 510 geboekt met de kanttekening dat de huisvestingskosten niet zijn meegenomen bij de kosten van de bibliotheek. Deze kosten zijn of niet begroot, omdat het gebouw in eigendom is en niet is geactiveerd of de kosten zijn opgenomen bij de

huisvestingskosten van het openbaar lichaam als de bibliotheek en een afdeling van het openbaar lichaam in hetzelfde complex gehuisvest zijn.

Op functie 530 worden de sportvoorzieningen geboekt door de drie eilanden. Het gaat dan om de onderhouds- en beheerkosten. Een deel van onderhoud en beheer (grasvelden) kan echter zijn meegenomen bij het groenonderhoud (hoofdfunctie 2). De beleidsfte's voor sport staan bij Saba bij publieke gezondheid. De reden hiervoor is dat de middelen voor sportbeleid via de bijzondere uitkering publieke gezondheid werden verstrekt. Speeltuinen kunnen onder sport/bewegen vallen of onder functie 630 sociaal cultureel werk/ jeugd en jongerenwerk. Bonaire boekt de speeltuinen op functie 630.

Op functie 540 boekt Bonaire de personeelslasten van de afdeling die over cultuur – in de brede zin van het woord – gaat. Saba en Sint Eustatius boeken geen kosten op functie 540. Beide eilanden boeken de personeelslasten op functie 580 overige cultuur en recreatie.

Alle drie de eilanden boeken de kosten voor musea op 541 oudheidkunde/musea.

De kosten voor evenementen worden door Bonaire op functie 560 maatschappelijke leefbaarheid en openluchtrecreatie geboekt, door Saba op functie 580 overige cultuur en recreatie en door Sint Eustatius tot en met 2022 op functie 560, en sinds de begroting 2023 op functie 580.

Saba boekt bevordering toerisme (toeristenbureau) op functie 560, Bonaire boekt deze kosten sinds 2023 op functie 300 economische zaken en Sint Eustatius op functie 310 handel en industrie.

Saba boekt op functie 580 overige cultuur en recreatie de evenementen en de personeelslasten voor cultuur, bijvoorbeeld de cultuurcoaches. Sint Eustatius boekt de personeelslasten sinds de begroting 2023 ook op functie 580. Uitgave voor cultureel erfgoed zijn er tot nu toe nauwelijks. Bonaire heeft wel enige uitgaven daarvoor, maar deze zijn op hoofdfunctie 8 geboekt, omdat de afdeling ruimtelijke ordening de taken uitvoert.

Sint Eustatius heeft begraafplaatsen die onder cultureel erfgoed vallen. De kosten voor begraafplaatsen zijn incidenteel –herstel orkaanschade – en zijn op 725 lijkbezorging geboekt.

Taakvelden gemeenten

De taken van gemeenten zijn voor cultuur en recreatie vergelijkbaar met die van de eilanden. Gemeenten boeken de lasten op zes taakvelden. Er zijn twee taakvelden voor sport.

Taakveld 5.1 Sportbeleid en activering

Op dit taakveld gaat het vooral om inzet op stimuleren van sport.

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Tot dit taakveld behoren alle accommodaties voor sportbeoefening:

- sporthallen, zwembaden, schaatshallen etc.;
- (groene en kunst-)velden, terreinen en opstallen, inclusief faciliteiten en technische voorzieningen;
- trapveldjes in de wijk.

Tot dit taakveld behoort niet:

- gymlokalen en velden die horen bij de exploitatie van scholen, die horen thuis onder taakveld 4.2 onderwijshuisvesting

Ook voor cultuur zijn er twee taakvelden:

Taakveld 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Taakveld 5.4 Musea

Taakveld 5.3 is breed en omvat in wezen alles rond cultuur, niet zijnde musea.

Taakveld 5.4 cultureel erfgoed

Taakveld 5.5 betreft alle kosten voor alle soorten cultureel erfgoed – alle objecten met historische waarde in de publieke ruimte en de daarmee samenhangende kosten.

Taakveld 5.6 media

Onder dit taakveld valt:

- bibliotheken, artotheek, videotheek;
- lokale pers, lokale omroep;
- lokale informatievoorziening (bijvoorbeeld m.b.v. ICT);
- overkoepelende organen.

Taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Tot dit taakveld behoren onder andere:

- natuurbescherming, onderhoud van bos, heide en overige natuurgebieden;
- aanleg en onderhoud van openbaar groen inclusief het plaatsen en onderhouden van kunstwerken in de openbare ruimte;
- aanleg en onderhoud van speelvoorzieningen, recreatievoorzieningen;

Taakvelden provincies

De taakvelden van de provincies bespreken we kort. Het accent ligt daarbij vooral op wat relevant voor de eilanden is en aanvullend is aan de taakvelden voor gemeenten.

Provincies hebben drie taakvelden voor cultuur en maatschappij, waarvan er twee relevant zijn voor de eilanden. Het taakveld overige baten en lasten laten we buiten beschouwing.

Taakveld 7.1 *cultuur en maatschappij* bevat taken waaronder:

- bevordering van beeldende kunst, muziek, dans en toneel
- musea: verwerven, behouden, wetenschappelijk onderzoeken en presenteren van kunst en cultuur
- instandhouding, restauratie en herbestemming monumenten (monumentenwet).

Taakveld 7.2 *maatschappij* bevat onder andere de taken:

- bijdrage aan provinciale ondersteuningsinstelling bibliotheken (wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen)
- sport

Aanvullend is taakveld 6.4 *recreatie en toerisme* van belang. Dit taakveld hebben we bij hoofdfunctie 3 besproken.

Overwegingen

Functie 510 openbaar bibliotheekwerk is duidelijk. Het betreft een wettelijke taak die redelijk is afgebakend. Bibliotheken krijgen een steeds bredere, maatschappelijke functie, maar het blijft vooralsnog vanuit de bibliotheken opgezet. Wel zou het inzichtelijk zijn als ook de kosten van de gebouwen aan de functie worden toegerekend.

Functie 530 sport kent een aantal vragen:

- is een onderscheid, zoals gemaakt bij gemeenten, tussen personeelslasten voor stimulering en (personeels)lasten voor de accommodaties van belang?
- hoe om te gaan met benutting van scholen van sportvelden of omgekeerd; sportclubs die een gymzaal benutten?
- vallen speeltuinen onder sport of beter is sport ook bewegen?
- waar valt het onderhoud van groene velden onder?

Als we de taakvelden van gemeenten volgen is het onderscheid stimulering van bewegen versus de accommodaties van belang. Deze taken worden op de eilanden sinds een aantal jaren ook ontwikkeld. De indeling in twee taakvelden/functies is daarom relevant. Ook is de indeling inzichtelijk, omdat het om een ander soort taak gaat.

Onder sportaccommodaties vallen zowel de gebouwen als de velden. Gezien de schaal van de eilanden, waardoor accommodaties voor meer doelen worden benut, dat wil zeggen voor bewegingsonderwijs en sport, stellen we voor de accommodaties voor bewegingsonderwijs mee te nemen bij sport, zie verder hoofdfunctie 4.

We stellen voor ook de baten en lasten voor speeltuinen, evenals fitnessapparaten in de openbare ruimte, onder sportaccommodaties mee te nemen. Idealiter wordt het onderhoud van groene grasvelden apart geboekt van het onderhoud van het openbaar groen, ook als deze taken door dezelfde mensen worden uitgevoerd.

De huidige functies 540 kunst, 541 oudheidkunde/musea leiden tot ruis, evenals de functies 560 maatschappelijke leefbaarheid en openluchtrecreatie of 580 overige (zie onder het kopje 'wat wordt waar geboekt').

Bij de taakvelden van gemeenten wordt een onderscheid gemaakt dat voor de eilanden niet relevant is.

Het taakveld cultuur en maatschappij van de provincie is bruikbaar.

Evenementen, musea, cultuurbeleid en cultureel erfgoed vallen daaronder. Bij de musea gaat het veelal om een subsidie. Deze kosten zijn via de kostensoorten te herleiden.

Gemeenten hebben het taakveld 5.7 openbaar groen en (openlucht) recreatie waar ze onder andere het openbaar groen en de speelvoorzieningen op boeken, evenals natuurbescherming. Natuurbescherming is voor de eilanden een grote, wettelijke taak. Deze is onder hoofdfunctie 7 opgenomen.

Openbaar groen is beperkt op de eilanden en valt onder wegenbeheer. Voor de speeltuinen stellen we, zoals hiervoor aangegeven, voor deze onder sportaccommodaties te boeken.

Toerisme is vooral stimulering van toerisme en een belangrijk onderdeel van de economie. We stellen voor dit op te nemen onder hoofdfunctie 3 economie.

Hoofdfunctie 5 kent in dit voorstel vier functies. Deze zijn gericht op cultuur en sport. We stellen daarom voor de benaming van de hoofdfunctie aan te passen van cultuur en recreatie in cultuur en sport.

Het voorstel voor hoofdfunctie 5 cultuur en sport:

- 510 bibliotheken
- 520 sportbeleid en -activering
- 530 sportaccommodaties
- 560 cultuur en maatschappij

Hoofdfunctie 6. sociale voorzieningen en maatschappelijk werk

In de tabel zijn de functies van hoofdfunctie 6. sociale voorzieningen en maatschappelijk werk voor de eilanden opgenomen. Voor de drie eilanden is aangegeven welke functies ze gebruiken. In de laatste kolom zijn de taakvelden van gemeenten opgenomen die inhoudelijk het meest aanverwant zijn. Provincies hebben geen vergelijkbare taken de taakvelden van provincies zijn daarom niet afzonderlijk meegenomen bij deze hoofdfunctie.

Functionele indeling Caribisch Nederland		Bonaire	Sint Eustatius	Saba	Taakveld gemeenten
Hoofdfunctie 6. – sociale voorzieningen en maatschappelijk werk					6.0 sociaal domein
600	algemeen beheer	X	X	X	
610	onderstandverlening		X	X	6.3 inkomensregelingen
611	werkgelegenheid	X	X	X	6.4 begeleide participatie 6.5 arbeidsparticipatie
620	maatschappelijke begeleiding en advies		X	X	6.1 samenkracht en burgerparticipatie 6.2 wijkteams 6.6 maatwerkvoorzieningen (WMO) 6.71 maatwerkdienstverlening 18+ 6.72 maatwerkdienstverlening 18-
630	sociaal cultureel werk / jeugd en jongerenwerk	X	X	X	
640	bejaardenzorg	X			
650	kinderopvang	X	X	X	
651	dagopvang gehandicapten	X			
					6.81 geëscaleerde zorg 18+ 6.82 geëscaleerde zorg 18-

Taken Sociale voorzieningen en maatschappelijk werk

De eilandelijke taken voor cultuur en recreatie zijn:

- armoedebestrijding en schuldhulpverlening
- arbeidsbemiddeling en arbeidsparticipatie
- jeugd, maatschappelijk werk en maatschappelijke ondersteuning
- tegengaan huiselijk geweld
- kinderopvang en buitenschoolse opvang

- jongerenactiviteiten

Bij de eilandelijke taak voor armoedebestrijding en schuldhulpverlening gaat het om:

- financiële ondersteuning van individuele huishoudens, zoals voor een begrafenis, schoolbenodigdheden of cisterne
- maaltijden, voedselbonnen of voedselbank

- schuldhulpverlening.

De taak kan breder worden als de eilanden verantwoordelijk worden voor de bijzondere onderstand.

Arbeidsbemiddeling en -arbeidsparticipatie houdt op hoofdlijnen in de bemiddeling tussen werkgevers en werkzoekenden, het stimuleren van participatie van burgers in het maatschappelijk leven en met name in het arbeidsproces, bijvoorbeeld door opleidingen, leer-werkplekken, jobprograms en dergelijke, evenals beschutte werkplekken of loonkostensubsidies. Tot slot vallen ook de vergunningen voor uitzendarbeid onder deze taak, evenals de eilandoets bij de afgifte van tewerkstellingsvergunningen.

Jeugd, maatschappelijk werk en maatschappelijke ondersteuning is een brede taak. Deze omvat:

- de preventieve jeugdzorg, dat is het vroegtijdig signaleren van opvoed- en opgroei-problematiek en er op acteren.
- eerste lijns jeugdzorg: deze vorm van jeugdzorg is laagdrempelig toegankelijk en vindt altijd plaats op basis van vrijwilligheid.
- maatschappelijk werk en advies. Dit is een algemene informerende functie. Inwoners die zich melden, kunnen worden ondersteund door de openbare lichamen bij bijvoorbeeld het zoeken naar werk,
- dagactiviteiten voor ouderen en anderen die er behoefte aan hebben en thuis wonen.
- ondersteunende maatregelen zodat mensen thuis kunnen blijven wonen door woningaanpassingen en vervoer.
- maatschappelijke ondersteuning: bij maatschappelijke ondersteuning gaat het om de ondersteuning van mensen met een beperking of chronische psychische of psychosociale aandoening, waardoor zij langer thuis kunnen blijven wonen en/of kunnen participeren in de maatschappij.

Bij de taak tegengaan huiselijk geweld gaat het om:

- preventie gericht op bewustwording en voorlichting rondom het thema huiselijk geweld en kindermishandeling;

- deskundigheidsbevordering (cursussen en handreikingen), bij diverse professionals, zodat ze huiselijk geweld herkennen en weten wat ze kunnen doen.
- advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling
- een laagdrempelige beschermingscode voor professionals
- maatschappelijk werk in de zin van ondersteuning van de slachtoffers
- de mogelijkheid van opvang.

Bij kinderopvang, buitenschoolse opvang en activiteiten na school gaat het met name om jongeren van twee leeftijdsgroepen:

- de kinderopvang voor kinderen die nog niet naar school gaan (0-4 jaar)
- de buitenschoolse opvang (4-12 jaar)
- activiteiten voor kinderen van 4 – 12 jaar

In essentie gaat het om het programma dat sinds een aantal jaren door het rijk en de openbare lichamen samen is opgezet: BES(t)4 kids.

Longerenactiviteiten. Het gaat bij deze taak om activiteiten voor kinderen en jongeren van 13 t/m 27 jaar. Het doel is het faciliteren van een divers, betaalbaar en structureel (naschools) activiteitenaanbod voor kinderen en jongeren uit Caribisch Nederland en hen helpt bij het ontplooiën van hun talenten en bij de ontwikkeling richting volwassenheid.

Het doel is ook preventief, dat wil zeggen voorkomen van rondhangen en het opdoen van minder wenselijke ervaringen, alsook het stimuleren van een gezonde leefstijl.

Wat wordt waar geboekt?

Bonaire boekt op functie 600 de personeelslasten van de eigen organisatie voor de taken arbeidsbemiddeling en arbeidsparticipatie. De bijdrage aan plendi di trabou (werkplein) boekt Bonaire op functie 611 werkgelegenheid. De bijzondere uitkeringen voor bijvoorbeeld de jobprograms staan bij Bonaire op functie 600. Bonaire heeft ook middelen op functie 482 volwasseneducatie geboekt. Het gaat dan vooral om opleidingen voor verbetering van de werksituatie.

Saba boekt ook de personeelslasten van de eigen organisatie voor het sociaal domein op functie 600. De middelen voor trajecten door andere organisaties uitgevoerd worden op functie 611 geboekt.

Sint Eustatius boekt de personeelslasten en trajecten voor werkgelegenheidsprojecten en dergelijke op functie 611. Sint Eustatius boekt daarnaast een klein bedrag op functie 600.

Saba en Sint Eustatius boeken de middelen voor armoedebestrijding op functie 610. De personeelslasten hiervoor boeken ze op 620 maatschappelijk werk. Bonaire boekt de kosten voor de verstrekkingen op functie 600 en de personeelslasten op functie 630.

Bonaire boekt op functie 630 alle middelen voor de stichting Akseso. Deze stichting voert armoedebestrijding, schuldhulpverlening, jeugd, maatschappelijk werk, maatschappelijke ondersteuning en onderdelen van tegengaan huiselijk geweld uit. De lasten hiervoor staan dus op functie 630. Op deze functie staan ook de baten en lasten voor de buurthuizen, integraal kindcentrum, stichting lezen en schrijven en andere uitbestedingen.

Saba en Sint Eustatius boeken de kosten voor maatschappelijk werk en tegengaan huiselijk geweld op functie 620. Deze functie wordt door Bonaire niet gebruikt.

Alle drie de eilanden boeken de baten en lasten voor kinderopvang en buitenschoolse activiteiten op functie 650 kinderopvang. Saba had een deel staan op functie 411 bijzonder funderend onderwijs, maar vanaf begroting 2024 zijn deze baten en lasten overgeheveld naar functie 650.

Jongerenprojecten worden door Saba en Sint Eustatius (deels) op functie 630 geboekt. Bonaire boekt hier, zoals hiervoor aangegeven, vooral diverse uitbestedingen op. Jong Bonaire wordt rechtstreeks door het rijk bekostigd. Deze kosten voor jongerenactiviteiten lopen dus niet via het openbaar lichaam.

Tot slot, boekt Bonaire ondersteuning mantelzorg op functie 640 bejaardenzorg en parkeerkaarten voor invaliden op functie 651 dagopvang gehandicapten.

Taakvelden gemeenten

Gemeenten hebben 10 taakvelden in het sociaal domein. Gemeenten hebben sinds de drie decentralisaties in het sociaal domein vanaf 2015 een breed takenpakket. De taken van de eilanden lijken meer op het takenpakket van gemeenten van voor 2015.

Taakveld 6.3 Inkomensregelingen

Tot taakveld 6.3 horen alle inkomens- en bijstandsvoorzieningen, waaronder loonkostensubsidies, sociale zekerheidsregelingen van het rijk zoals bijvoorbeeld eenmalige uitkeringen voor minima, schuldhulpverlening en het gemeentelijk armoedebelaid: bijzondere bijstand, kwijtschelding gemeentelijke belastingen en heffingen, korting op musea, sportclubs enzovoorts, meerkosten bij werk in geval van handicap of chronische ziekte, enzovoorts.

Taakveld 6.4 begeleide participatie

Tot taakveld 6.4 horen taken ter bevordering van maatschappelijke participatie die niet gericht zijn op doorstromen naar arbeid, zoals beschut werken, sociale werkvoorzieningen en arbeidsmatige dagbesteding. Het gaat daarbij niet om dagbesteding voor ouderen of voor mensen die in beschermd wonen of maatschappelijke opvang verblijven.

Taakveld 6.5 arbeidsparticipatie

Tot taakveld 6.5 horen alle op arbeid gerichte participatie- en re-integratievoorzieningen, maar niet volwasseneneducatie.

Taakveld 6.1 samenkracht en burgerparticipatie

Dit taakveld omvat alle voorzieningen waar geen individuele beschikking voor nodig is.

Taakveld 6.2 wijkteams

Taakveld 6.2 bevat alle loketvoorzieningen gericht op het identificeren van eigen kracht en het geleiden naar de juiste vorm van individuele ondersteuning (maatwerkvoorzieningen en - dienstverlening).

Vervolgens bevat:

- *taakveld 6.6 maatwerkvoorzieningen* voor de Wmo. Het gaat dan om de materiële voorzieningen en vervoers- en woondiensten om zelfstandig te kunnen functioneren voor mensen met fysieke beperkingen die op basis van een beschikking worden verstrekt.
- *taakveld 6.7 bevat maatwerkvoorzieningen:*
 - 18+ waaronder huishoudelijke hulp, begeleiding.
 - 18- jeugdhulp: begeleiding, behandeling, dagbesteding, jeugdhulp zonder verblijf.
- *taakveld 6.81 bevat taken voor geëscaleerde zorg:*
 - 18+ waaronder beschermd wonen en de maatschappelijke - en vrouwenopvang.
 - 18- jeugdbescherming en jeugdreclassering

Overwegingen

De middelen voor armoedebestrijding worden op een aparte functie geboekt. Het gaat dan om de verstrekkingen. De taak wordt uitgevoerd door medewerkers die ook andere, maatschappelijke, taken hebben. Dit is de praktijk op de eilanden. De functie kan wel een gerichtere naam krijgen. We stellen voor: armoedebestrijding en schuldhulpverlening. Indien mogelijk worden hier ook de salarislasten op geboekt. Als dat niet kan worden ze onder functie 620 geboekt.

De taken arbeidsbemiddeling en arbeidsparticipatie zijn goed af te bakenen. Op Saba is een klein deel van de taak niet goed te onderscheiden omdat maatschappelijk werkers een deel van de coaching doen. Naar verwachting wordt dit anders vorm gegeven, waardoor het onderscheid arbeidsbemiddeling en arbeidsparticipatie beter is te onderscheiden van maatschappelijk werk. Bonaire maakt een onderverdeling in taken. Deze kan ook door subfuncties worden gemaakt.

We stellen voor volwasseneducatie bij arbeidsbemiddeling en arbeidsparticipatie op te nemen. Dit omdat deze taken, gezien de schaal van de eilanden, op Sint Eustatius en Saba niet goed te onderscheiden zijn, zie verder hoofdfunctie 4.

Tot slot, stellen we ook voor deze functie een nieuwe naam voor: arbeidsbemiddeling en arbeidsparticipatie.

Gemeenten kennen een aantal trappen bij de taakvelden: van algemene voorziening, naar individueel naar geëscaleerd. Deze taken zijn bij de eilanden in ontwikkeling, met de kanttekening dat gemeenten meer taken hebben sinds de drie decentralisaties in het sociale domein.

Dezelfde trappen, gericht op de eilandelijke taken, kunnen voor de eilanden inzichtelijk zijn. Dit ziet er dan bijvoorbeeld als volgt uit:

- algemeen toegankelijke voorzieningen en maatschappelijk werk; onder andere de loketfunctie en de buurthuizen horen hieronder.
- individuele ondersteuning
- geëscaleerde ondersteuning betreft voor de eilandelijke taken de opvang bij huiselijk geweld.

We merken op dat parkeerkaarten voor invalideparkeerplaatsen (relevant voor Bonaire) op individuele voorzieningen geboekt kunnen worden.

Functie 630 bevatte: sociaal cultureel werk en jeugd- en jongerenwerk.

Sociaal cultureel werk valt in bovenstaande indeling onder algemeen toegankelijke voorzieningen.

De activiteiten voor jongeren van 12+ kunnen apart worden geboekt. Dit is gezien de ontwikkeling van deze taak van toegevoegde waarde.

Tot slot stellen we voor alle activiteiten voor kinderen van 0-12 jaar - niet zijnde activiteiten vanuit de school – op één functie te boeken. Peuteropvang hoort hier ook bij. Bij gemeenten wordt peuteropvang niet bij kinderopvang geboekt. Op de eilanden is het inzichtelijk alle activiteiten voor deze leeftijdsgroep bij elkaar te boeken. Dit ook gezien de inzet op deze taak de afgelopen jaren. De taakverdeling tussen de eilanden en het rijk kan veranderen voor deze taak. Als dat het geval is wordt de eilandelijke taak, volgens de in werking getreden wet, geboekt.

Tot slot, stellen we voor de hoofdfunctie sociaal domein te noemen, zoals dit onderdeel ook bij gemeenten heet.

Het voorstel voor hoofdfunctie 6. sociaal domein is:

610 armoedebestrijding en schuldhulpverlening

611 arbeidsbemiddeling en arbeidsparticipatie

[Naar inhoudsopgave](#)

620 algemeen toegankelijke voorzieningen maatschappelijk werk
621 individuele ondersteuning
622 tegengaan huiselijk geweld (opvang)
630 jongerenprojecten (12+)
650 kinderopvang en buitenschoolse opvang en activiteiten (0-12 jaar)

Hoofdfunctie 7. volksgezondheid

In de tabel zijn de functies van hoofdfunctie 7. volksgezondheid voor de eilanden opgenomen. Voor de drie eilanden is aangegeven welke functies ze gebruiken. In de een na laatste kolom zijn de taakvelden van gemeenten opgenomen die inhoudelijk het meest aanverwant zijn. In de laatste kolom is dat voor de taakvelden van provincies gedaan.

Functionele indeling Caribisch Nederland		Bonaire	Sint Eustatius	Saba	Taakveld gemeenten	Taakveld provincies
Hoofdfunctie 7. – volksgezondheid					7. volksgezondheid en milieu	4. milieu / 5. natuur
700	algemeen beheer volksgezondheid	X	X	X		
710	preventieve en curatieve gezondheidszorg	X	X	X	7.1 volksgezondheid	
711	ambulancevervoer					
712	verpleeginrichtingen					
720	slachthuizen	X	X			
721	reiniging	X	X	X	7.3 afval	
722	riolering en waterzuivering	X			7.2 riolering	
723	milieu en natuurbeheer	X	X	X	7.4 milieubeheer	4.1 bodembescherming 4.2 luchtverontreiniging 4.3 geluidhinder 4.4 vergunningverlening en handhaving 4.5 ontgronding 4.6 duurzaamheid 4.9 milieu, overige baten en lasten 5.1 natuurontwikkeling 5.2 beheer natuurgebieden 5.3 beheer flora en fauna 5.9 natuur, overige baten en lasten
724	lijkbezorging		incidenteel	X	7.5 begraafplaatsen en crematoria	
725	overige openbare hygiëne	X	X	X		
730	overige volksgezondheid					

Taken volksgezondheid

De eilandelijke taken voor volksgezondheid zijn:

- publieke gezondheid en jeugdgezondheidszorg
- slachthuizen
- afvalophalen, -verwerking en reiniging
- riolering en afvalwaterzuivering
- Inrichtingen- en activiteitenbesluit (IAB), stoffen en bodembeleid
- natuurbeheer en -bescherming
- begraafplaatsen
- vector control, dat is bestrijding van muggen en andere insecten en dieren die ziekten kunnen overdragen.
- voedselveiligheid

Onder de taken IAB, stoffen en bodembeleid, natuurbeheer en -bescherming valt zowel het beleid, vergunningverlening, als toezicht en handhaving.

Onder publieke gezondheid en jeugdgezondheidszorg vallen taken vanuit de Wet publieke gezondheid. Het gaat, zeer globaal geschetst om gezondheidsbevordering en educatie, monitoring, infectieziektebestrijding, bijvoorbeeld door inenten, jeugdgezondheidszorg, waaronder consultatiebureaus, coördinatie van geneeskundige hulp bij ongevallen en rampen en bevolkingsonderzoeken naar kanker, waaronder borstkanker.

Onder de Wet publieke gezondheid vallen ook enkele taken voor 'vector control' (muggenbestrijding en milieu-inspectie), ongediertebestrijding en toezichtstaken voor voedselveiligheid. De taak voedselveiligheid is in Europees Nederland bij het rijk (voedsel en warenautoriteit) belegd

Alle drie de eilanden hebben een slachthuis of een mobiele slachtunit. Hierbij is het van belang dat er een veearts is die de dieren controleert, evenals de slacht. Dit heeft een raakvlak met de taken rond landbouw en visserij en met de invoer van levende dieren.

De taak natuurbeheer en -bescherming betreft landparken en onderwaterparken.

De taken riolering en (afval)waterzuivering en het IAB, stoffen en bodembeleid zijn in een beginfase van ontwikkeling.

Wat wordt waar geboekt?

Op de functies 700 algemeen beheer volksgezondheid en 710 preventieve en curatieve gezondheidszorg boeken de drie eilanden taken voor de Wet publieke gezondheid. Wat op functie 700 en wat op functie 710 wordt geboekt verschilt enigszins. Bonaire boekt de personeelslasten op functie 700 en de overige kosten op 710.

Op functie 721 reiniging wordt reiniging, afval ophalen en afvalwerken geboekt door de drie eilanden. Met de uitzondering dat Sint Eustatius reiniging op functie 200 algemeen beheer DROB boekt. Verwerking van chemisch afval, bijvoorbeeld chemisch afval, wordt ook op functie 721 geboekt.

Op functie 723 milieu en natuurbeheer worden de kosten voor natuurbeheer en -bescherming geboekt. Kosten voor milieu – dat wil zeggen bijvoorbeeld zeggen tegengaan plastic afval – wordt door Bonaire op functie 723 geboekt. Het IAB is per 1 januari 2024 ingevoerd. Waar de kosten hiervoor worden geboekt is nu nog niet duidelijk.

Alle drie de eilanden hebben een slachthuis of slachtunit. Bonaire en Sint Eustatius boeken de kosten hiervoor op functie 720 slachthuizen. Saba boekt de kosten op functie 341 overige agrarische zaken, jacht en visserij, omdat het om een kleine taak gaat zonder bijvoorbeeld een fulltime medewerker. Op Bonaire worden vanuit het slachthuis meer taken uitgevoerd. De dierenarts keurt ook levende dieren die worden ingevoerd en bestrijdt infectieuze dierziektes.

Alleen Bonaire heeft op het drukke deel van het eiland riolering. Ook zijn er septic tanks die door een bedrijf worden geleegd en er is afvalwaterzuivering. Deze kosten worden op functie 722 geboekt. Saba heeft geen riolering en leegt de beerputten of septic tanks niet; er is dus ook geen afvalwaterzuivering. De situatie op Sint Eustatius is vergelijkbaar.

Alleen Saba heeft standaardkosten voor begraafplaatsen en boekt dit op functie 724 lijkbezorging. Sint Eustatius heeft incidenteel kosten aan begraafplaatsen en boekt deze dan op functie 724.

Alle drie de eilanden boeken de kosten voor vectorcontrol op functie 725 overige openbare hygiëne. Bonaire heeft een afdeling voor waren (voedsel)controle en boekt dit op functie 725. Sint Eustatius en Saba hebben deze controle ook, maar deze wordt gecombineerd met andere toezichts- en handhavingstaken en op die andere taken geboekt; Saba boekt deze kosten op functie 140 Overige Beschermende Maatregelen.

Taakvelden gemeenten

Taakveld 7.1 volksgezondheid

De taken van gemeenten vanuit de Wet publieke gezondheid zijn op hoofdlijnen vergelijkbaar met de eilandelijke taken. Gemeenten boeken de lasten van deze taak op *taakveld 7.1 volksgezondheid*.

Taakveld 7.2 riolering

Onder taakveld 7.2 riolering horen de taken:

- opvang en verwerking van afval- en hemelwater
- inzameling en transport huishoudelijk- en bedrijfsafvalwater
- voorkomen van grondwaterproblemen, onder meer door afvoer van overtollig grondwater
- rioolwaterzuivering
- bestrijding verontreiniging oppervlaktewater
- baten rioolheffing
- kosten van de heffing en invordering van de rioolheffing.

Taakveld 7.3 afval

De taken van gemeenten voor afval zijn vergelijkbaar met de eilandelijke taken. Gemeenten boeken de lasten van deze taak op taakveld 7.3 afval. Onder dit taakveld behoort de inzameling en verwerking van bedrijfs- en huishoudelijk afval, evenals de baten afvalstoffenheffing en reinigingsrechten. Tot het taakveld behoren niet: aanpak van zwerfvuil en veegdiensten, deze worden geboekt op taakveld 2.1. verkeer en vervoer.

Taakveld 7.4 milieubeheer

Ook de taken van gemeenten voor milieu zijn vergelijkbaar met de eilandelijke taken. De lasten voor deze taak worden op taakveld 7.4 milieubeheer geboekt. Tot dit taakveld behoren gemeentelijke taken ter bescherming van het milieu waaronder: de bescherming en de sanering van de kwaliteit van de bodem en de atmosfeer; bescherming tegen straling en dergelijke; verplaatsing van milieuhinderlijke bedrijven; ongediertebestrijding (bijvoorbeeld eikenprocessierups). Afvalscheiding hoort niet onder dit taakveld, maar onder taakveld 7.3 afval.

Taakveld 7.5 begraafplaatsen en crematoria.

Tot slot zijn ook de gemeentelijke taken voor begraafplaatsen vergelijkbaar. Gemeenten boeken de lasten hiervoor op taakveld 7.5 begraafplaatsen en crematoria. Tot dit taakveld horen de gemeentelijke taken op het terrein van de lijkbezorging.

Taakvelden provincies

De taakvelden van de provincies bespreken we kort. Het accent ligt daarbij vooral op wat relevant voor de eilanden is en aanvullend is aan de taakvelden voor gemeenten.

Taakveld 4.4 Vergunningverlening en handhaving

Provincies hebben divers taken rond milieu, waaronder de taken op het gebied van (milieu)vergunningverlening en handhaving. Deze staan op taakveld 4.4. Hierop wordt onder andere geboekt:

- kosten voortvloeiende uit de wet milieubeheer en de Omgevingswet voor wat betreft milieubelastende activiteiten
- leges omgevingsvergunning milieubelastende activiteit

Taakvelden voor natuur

Provincies hebben vier taakvelden voor natuur. *Taakveld 5.2 beheer natuurgebieden en taakveld 5.3 beheer flora en fauna* zijn het meest relevant voor de eilanden. Onder taakveld 5.2 beheer natuurgebieden valt onder andere:

- natuurbeheer
- beheerplannen natura2000 gebieden

- beschermende maatregelen van natuur en landschappen
- agrarisch natuurbeheer
- vergunningverlening, maatwerkvoorschriften en adviezen op grond van de Omgevingswet v.w.b. Natura 2000-activiteiten en houtopstanden
- ondersteuning van Nationale parken.

Onder taakveld 5.3 beheer flora en fauna valt onder andere bestrijding invasieve exoten, jacht en weidevogellandschappen.

Overwegingen

Het onderscheid tussen de huidige functie 700 en 710 is niet duidelijk. Beide hebben betrekking op de Wet publieke gezondheid. Net zoals bij gemeenten kan dat op één plek worden geboekt. Omdat de taak betrekking heeft op de Wet publieke gezondheid stellen we voor alle kosten hiervoor, uitgezonderd vector control, op functie 710 te boeken en deze functie publieke gezondheid te noemen.

Natuurbeheer en -bescherming is een grote taak op de eilanden. De taken voor milieu zijn nog in ontwikkeling. We stellen voor beide te splitsen, vergelijkbaar met de taakvelden van provincies. Op functie 723 wordt vooral natuurbeheer en -bescherming geboekt. We stellen daarom voor dat deze functie beperkt wordt tot natuurbeheer en -bescherming. Voor milieu wordt een nieuwe functie ingevoerd. We stellen hier nummer 715 voor. Aanvullend stellen we functie 716 voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) milieu voor. Dit eveneens vergelijkbaar met de taakvelden van de provincies.

Functie 721 reiniging wordt door de drie eilanden, op een uitzondering na, eenduidig gebruikt voor afvalophalen, afval verwerken en reiniging. Afval ophalen en reiniging liggen in elkaars verlengde. Het is niet goed mogelijk dit te splitsen, zoals dat bij gemeenten wel het geval is. We stellen voor functie 721 te houden zoals deze is, met als enige aanpassing de naam. Het sluit beter bij de taken aan deze functie afval en reiniging te noemen.

Functie 722 riolering en waterzuivering is alleen relevant voor Bonaire. De afbakening van de functie is duidelijk. De naamgeving kan wat specifieker door er afvalwaterzuivering van te maken in plaats van waterzuivering. Dit omdat regenwater op de eilanden wordt gebruikt voor landbouw en voor de cisternes.

Functie 724 lijkbezorging is eenduidig en wordt correct gebruikt. We stellen wel voor de naamgeving aan te passen, zoals ook bij gemeenten is gebeurd. Functie 724 wordt dan begraafplaatsen. Crematoria zijn er (vooralsnog) niet.

Functie 725 overige openbare hygiëne wordt door de eilanden voor vector control gebruikt. Ongediertebestrijding valt veelal ook onder de kosten die op deze functie worden geboekt. Bij gemeente valt ongediertebestrijding onder milieubeheer. Voor de eilanden ligt ongediertebestrijding in het verlengde van vector controle, omdat ongedierte ziekten kunnen overbrengen. De eilanden hebben ook diverse toezichts- en handhavingstaken voor voedselveiligheid. Deze worden door Bonaire geboekt op functie 725. We stellen voor vector control, ongediertebestrijding en voedselgezondheid op functie 725 te boeken en deze functie te hernoemen tot vector control en voedselgezondheid.

Tot slot, stellen we voor de taak slachthuizen op te nemen bij hoofdfunctie 3, omdat daar de taken voor agrarische zaken, landbouw en visserij zijn onder gebracht. Het slachthuis ligt in het verlengde van die taken, zie verder hoofdfunctie 3.

Tot slot stellen we voor hoofdfunctie 7 te hernoemen in publieke gezondheid, natuur en milieu.

Het voorstel voor hoofdfunctie 7. publieke gezondheid, natuur en milieu is:

- 710 publieke gezondheid
- 715 milieubeleid
- 716 vergunningverlening, toezicht en handhaving milieu
- 721 afval en reiniging
- 722 riolering en afvalwaterzuivering

[Naar inhoudsopgave](#)

723 natuurbeheer en -bescherming
724 begraafplaatsen
725 vector control en voedselgezondheid

Hoofdfunctie 8. ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

In de tabel zijn de functies van hoofdfunctie 8. ruimtelijke ordening en volkshuisvesting voor de eilanden opgenomen. Voor de drie eilanden is aangegeven welke functies ze gebruiken. In de laatste kolom zijn de taakvelden van gemeenten opgenomen die inhoudelijk het meest aanverwant zijn. De taakvelden van de provincies zijn vergelijkbaar met die voor gemeenten of niet van toepassing en zijn daarom niet afzonderlijk meegenomen bij deze hoofdfunctie.

Functionele indeling Caribisch Nederland		Bonaire	Sint Eustatius	Saba	Taakveld gemeenten
Hoofdfunctie 8. – ruimtelijke ordening en volkshuisvesting					8. volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
810	ruimtelijke ordening				8.1 ruimte en leefomgeving
820	woningexploitatie/woningbouw		X		8.2 grondexploitatie (niet-bedrijven terreinen)
822	overige volkshuisvesting	X		X	8.3 wonen en bouwen

Taken ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

De eilandelijke taken voor ruimtelijke ordening en volkshuisvesting zijn:

- betaalbaar wonen
- verkoop van bouwrijpe gronden, erfpacht, winst- en verliesnemering;
- ruimtelijke ordening, vergunningverlening en grondbeleid
- facilitering woningbouw en wonen

De taken voor ruimtelijke ordening en volkshuisvesting kent diverse wettelijke verplichtingen. Een deel van de wettelijke bepalingen is vrij nieuw. De Wet maatregelen huurwoningmarkt Caribisch Nederland is van 2021.

Onder betaalbaar wonen valt met name het instellen van een huurcommissie en het verstrekken van de ‘verhuurderssubsidie’. Dit is een inkomensafhankelijke regeling die de openbare lichamen verstrekken als subsidie aan de verhuurder, waardoor deze een lagere huur aan de zittende huurder rekent.

De eilanden kunnen bouwrijpe gronden verkopen. Dit is vooral voor Bonaire een optie. Ook is er erfpacht op Bonaire.

Onder de taak ruimtelijke ordening, vergunningverlening en grondbeleid valt kort samengevat:

- de totstandkoming en realisering van het eigen ruimtelijk beleid. Daarvoor moet de eilanden een ruimtelijk ontwikkelingsplan vaststellen.
- bouwverordening De eilanden zijn verplicht een bouwverordening te hebben. Deze verordening gaat onder andere over het gebruik van woningen, andere gebouwen en bouwwerken die geen gebouw zijn, over het gebruik van open erven en terreinen en de staat waarin deze zich moeten bevinden.
- de openbare lichamen zijn verantwoordelijk voor het afgeven van de bouwvergunningen, evenals het toezicht hierop en de handhaving.
- grondbeleid: dit kan actief en passief zijn. In beide gevallen is verkaveling een noodzakelijke voorwaarde, evenals het afgeven van bouwvergunningen.
- adressen- en gebouwenregistratie. De openbare lichamen zijn verantwoordelijk voor de adressen- en gebouwenregistratie. Hiervoor zijn twee ontwikkelingen van belang:

- het moet duidelijk zijn wie de eigenaar is van grond. Dit is met name op Saba onduidelijk en in mindere mate ook op Sint Eustatius.
- digitalisering helpt bij het inzichtelijk krijgen en houden van bebouwing op en in de grond. Er wordt gewerkt aan een basisregister adressen en gebouwen.

Facilitering woningbouw en wonen is een ondersteunende taak. Het gaat om de bouw van woningen en de renovatie van woningen. De eilanden zorgen voor de beleidsmatige en juridische randvoorwaarden. Daarnaast kan er ondersteuning in fte's zijn. Het openbaar lichaam Sint Eustatius heeft zelf een deel van sociale huurwoningen in bezit. Het rijk verstrekt middelen voor onder andere het renoveren van deze woningen.

Wat wordt waar geboekt?

Bonaire en Saba boeken de meeste baten en lasten op functie 822 overige volkshuisvesting. Hierbij hoort de kanttekening dat Saba functie 822 woningexploitatie/woningbouw (benaming van functie 820) noemt. Sint Eustatius boekt de baten en lasten op functie 820 woningexploitatie/woningbouw.

Daarnaast worden door Bonaire de baten en lasten van erfpacht op functie 020 eigendommen niet voor de openbare dienst bestemd geboekt. Op de Sint Eustatius en Saba is er geen erfpacht. Sint Eustatius is wel bezig met de ontwikkeling van erfpacht.

Taakvelden gemeenten

Gemeenten hebben drie taakvelden voor volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing.

Taakveld 8.1 ruimte en leefomgeving

Tot dit taakveld behoren taken op grond van de wet Ruimtelijke Ordening, waaronder:

- voorbereiden van vaststellen structuurplannen en - visies
- voorbereiden en vaststellen van de gemeentelijke omgevingsvisie
- voorbereiden en vaststellen van gebiedsgerichte programma's

- voorbereiden en vaststellen van het omgevingsplan
- voorbereiden en vaststellen bestemmingsplannen
- faciliterend grondbeleid (passief grondbeleid). De gemeente zelf voert geen actief grondbeleid, zij laat dit over aan private ontwikkelaars
- voorbereiding op Omgevingswet, bijvoorbeeld (kapitaal-) lasten Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)

Taakveld 8.2 grondexploitatie

Tot dit taakveld behoren activiteiten op het gebied van gemeentelijke bouwgrondexploitatie, waaronder:

- grondverwerving, bouw- en woonrijp maken
- verkoop van bouwrijpe gronden
- erfpacht
- bovenwijkse voorzieningen ten behoeve van de bouwgrondcomplexen

Taakveld 8.3 wonen en bouwen

Tot taakveld 8.3 wonen en bouwen horen andere de taken:

- (leges) omgevingsvergunning voor bouw
- leges vergunningen huisvestingswet
- bouwtoezicht
- basisregistratie adressen en gebouwen (BAG)
- woningbouw en woningverbetering, renovatie
- subsidie voor woningeigenaren om de eigen woning te verduurzamen

Overwegingen

De taken van gemeenten lijken op die van de eilanden. De drie taakvelden van gemeenten kunnen de benamingen en omschrijvingen van de functies 810, 820 en 822 vervangen, dat wil zeggen aanscherpen. We stellen voor deze taakvelden over te nemen.

Dit betekent dat de beleidskosten voor ruimtelijke ordening vooral op functie 810 staan. Erfpacht wordt dan op functie 820 geboekt in plaats van functie 020. Ook alles rond grondexploitatie – dat is vooral van belang voor Bonaire –

[Naar inhoudsopgave](#)

staat op functie 820. Bouwvergunningen, het invoeren van een basisregistratie adressen en gebouwen en de voorbereidende werkzaamheden (straatnamenbeleid), evenals ondersteuning van de bouw van sociale huurwoningen, andere betaalbare woningen, renovaties van betaalbare woningen vallen onder functie 822.

De openbare lichamen hebben een taak die gemeenten niet hebben; betaalbaar wonen, dat is het verstrekken van de verhuurderssubsidie en de huurcommissie. We stellen hier een nieuwe functie voor: functie 830 betaalbaar wonen.

Het voorstel voor hoofdfunctie 8. ruimtelijke ordening en volkshuisvesting is:

810 ruimte en leefomgeving

820 grondexploitatie (inclusief erfpacht)

822 wonen en bouwen (inclusief vergunningen)

830 betaalbaar wonen (verhuurderssubsidie en huurcommissie)

Hoofdfunctie 9. financiering en algemene dekkingsmiddelen

In de tabel zijn de functies van hoofdfunctie 9. financiering en algemene dekkingsmiddelen voor de eilanden opgenomen. Voor de drie eilanden is aangegeven welke functies ze gebruiken. In de laatste kolom zijn de taakvelden van gemeenten opgenomen die inhoudelijk het meest aanverwant zijn. De taakvelden van de provincies lijken op die van gemeenten voor deze hoofdfunctie. Er is één relevant verschil. Dat is dat voor provincies het taakveld treasury is opgedeeld. Voor dit onderwerp hebben we de taakvelden van de provincies opgenomen in de laatste kolom.

Functionele indeling Caribisch Nederland		Bonaire	Sint Eustatius	Saba	Taakveld gemeenten	Taakveld provincies
Hoofdfunctie 9. – financiering en algemene dekkingsmiddelen					0. bestuur en ondersteuning	0. algemene dekkingsmiddelen
910	reserves en voorzieningen		X	X	0.10 mutaties reserves	
912	vrijgekomen middelen					
913	beleggingen				0.5 treasury	0.3 geldleningen en uitzettingen 0.4 deelnemingen
920	belastingen	X	X	X	0.61 OZB ⁶ woningen 0.62 OZB niet-woningen 0.63 parkeerbelasting 0.64 belastingen overig	
921	vrije uitkeringen	X	X		0.7 algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	
922	algemene uitgaven en inkomsten	X	X	X	0.8 overige baten en lasten 0.11 resultaat van de rekening van baten en lasten	

⁶ OZB staat voor Onroerende zaak belasting

Taken financiering en algemene dekkingsmiddelen

Bij financiering en algemene dekkingsmiddelen gaat het niet zozeer om taken, als wel om de inkomsten of mutaties in de reserves; dus om algemene inkomsten. Voor de eilanden is relevant:

- mutatie reserves (mutaties voorzieningen staan op de relevante functies)
- deelnemingen (dividend)
- belastingen
- vrije uitkering
- overige inkomsten (waaronder casinorechten)

wat betreft de belastingen zijn de motorrijtuigenbelasting en toeristenbelasting financieel het belangrijkste. Daarnaast is er de optie voor: grondbelasting, opcenten vastgoedbelasting, verhuurbedasting motorrijtuigen, precariobelasting, reclamebelasting, parkeerbelasting en de hondenbelasting.

Inkomsten uit eigendommen niet voor openbare dienst bestemd worden op hoofdfunctie 0 en 8 geboekt in het voorstel:

- erfpacht wordt geboekt op hoofdfunctie 8, functie 820 geboekt.
- huren gebouwen (niet zijnde het eigen gebruik van gebouwen, niet zijnde woningen) wordt op hoofdfunctie 0, functie 020 geboekt.

Daarnaast zijn de mutaties in de reserves van belang. Voorzieningen worden op de functie geboekt en zijn hier dus niet relevant.

Dividend komt van deelnemingen, Ten slotte valt ook de vrije uitkering uit het BES-fonds onder hoofdfunctie 9.

Wat wordt waar geboekt?

In het algemeen worden de functies benut, zoals de naam aangeeft, behalve dat:

- Saba de vrije uitkering op functie 922 boekt, evenals dividend, huren en onvoorzien.
- Bonaire boekt veel op 020 erfpacht en huren Op functie 140 boekt Bonaire de casinorechten en de kosten hiervoor.

- Sint Eustatius boekt de vrije uitkering op functie 921, evenals diverse bredere bijzondere uitkeringen, zoals bijzondere uitkeringen voor eilandelijke achterstanden, Organisatiekosten, prioriteiten eilandelijke taken, transitiekosten en uitvoeringskracht worden op functie 922 geboekt, evenals de post voor onvoorzien.

Taakvelden gemeenten

Taakvelden voor belastingen

Gemeenten hebben vier taakvelden onder de algemene dekkingsmiddelen: 0.61 OZB woningen, 0.62 OZB niet-woningen, 0.63 parkeerbelasting en 0.64 belastingen overig. Tot belastingen overig behoren overige gemeentelijke belastingen, zoals:

- hondenbelasting;
- precario-, baat- en reclamebelasting;
- roerende zaakbelasting woon- en bedrijfsruimten;
- heffing en invordering;
- bezwaar en beroep.

Onder dit taakveld vallen niet:

- toeristenbelasting. Deze hoort onder taakveld 3.4.
- forensenbelasting. Deze hoort onder taakveld 3.4.
- de verrekening van kwijtscheldingen; deze hoort onder taakveld 6.3.

Dit betekent dat de grotere belastingen apart worden geboekt. Een aantal belastingen is, ondanks dat het om algemene dekkingsmiddelen gaat, toch gekoppeld aan een inhoudelijke taak wat betreft boeking. Kleinere belastingen worden op overig geboekt.

Taakveld 0.10 mutaties reserves

Op dit taakveld worden alle toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves geboekt die verband houden met de taakvelden 0. tot en met 8. (met uitzondering van taakveld 0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten).

Taakveld 0.8 overige baten en lasten

Tot dit taakveld behoren:

- stelposten, taakstellende bezuinigingen, begrotingsruimte, etcetera
- (schatting) niet voorziene uitgaven
- op dit taakveld komen ook de loonkosten van bovenformatief personeel dat niet meer aan het werk is.

Taakveld 0.11 resultaat van de rekening van baten en lasten

Dit taakveld is het saldo van de rekening van baten en lasten van alle andere taakvelden, inclusief de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves op die taakvelden.

Dit resultaat van de rekening (het saldo op dit taakveld) moet via een aparte balanspost zichtbaar zijn, zie artikel 42 van het Besluit begroting en verantwoording.

Gemeenten hebben ook een taakveld 0.5 treasury. Provincies kennen hiervoor twee taakvelden die relevanter zijn voor de eilanden, zie verder onder de taakvelden provincies.

Taakvelden provincies

De taakvelden van de provincies bespreken we kort. Het accent ligt daarbij vooral op wat relevant voor de eilanden is en aanvullend is aan de taakvelden voor gemeenten.

Taakveld 0.3 geldleningen en uitzettingen

Tot dit taakveld behoren de activiteiten die verband houden met de treasuryfunctie.

Het betreft de baten gerelateerd aan de uitzettingen met een looptijd korter als ook langer dan 1 jaar:

- ontvangen rente;
- kosten derivaten;
- (dis)agio leningen;
- baten bespaarde rente (interne financiering);
- kosten van bewaargeving.

Taakveld 0.4 Deelnemingen

Tot dit taakveld behoren de baten en lasten verband houdende met deelnemingen van de provincie.

- aandelen en daaraan verbonden dividenden
- baten en lasten (exploitatiebijdragen en deelnemingen) van elektriciteits-, gas- en drinkwater-voorzieningen
- baten en lasten van door de provincie beheerde warmtevoorzieningen (verwarmingsbedrijven) en centrale antennebedrijven.

Overwegingen

De eilanden kennen nu functie 910 reserves en voorzieningen.

Boekhoudkundig horen voorzieningen op de functie thuis. Reserves worden wel op hoofdfunctie 9 geboekt, dat wil zeggen de toevoegingen en onttrekkingen (mutaties) worden op functie 910 geboekt. De naamgeving van deze functie dient te worden aangepast.

De eilanden mogen niet lenen en zetten ook geen middelen uit. Functie 913 is daarmee overbodig, maar leidt ook niet tot verwarring. We stellen voor de functie in stand te houden. Dit voor als de wettelijke mogelijkheden veranderen. We stellen een nieuwe, duidelijker, naam voor: geldleningen en uitzettingen. Deze naam is gelijk aan taakveld 0.3 van de provincies.

Ook stellen we een functie 914 deelnemingen voor. Ook deze functie is op een taakveld van de provincies gebaseerd. Op deze functie worden onder andere de dividenden geboekt.

Voor de belastingen stellen we voor om de twee belangrijkste belastingen – de motorrijtuigenbelasting en de toeristenbelasting (inclusief de verhuurbelasting motorrijtuigen) op aparte functies te boeken. De overige belastingen worden, net zoals bij gemeenten, op de functie overige belastingen geboekt.

De vrije uitkering kan op functie 921 worden geboekt, zoals ook nu het geval is.

[Naar inhoudsopgave](#)

Tot slot, stellen we functie 922 overige voor. Op deze functie kunnen onder andere de post onvoorzien en stelposten worden geboekt.

Het voorstel voor hoofdfunctie 9. financiering en algemene dekkingsmiddelen is:

910 mutaties reserves
913 geldleningen en uitzettingen
914 deelnemingen
918 motorrijtuigenbelasting
919 toeristenbelasting (inclusief de verhuurbelasting motorrijtuigen)
920 overige belastingen
921 vrije uitkering
922 overige, zoals onvoorzien